

**AKTUALIZĒTĀ ZIŅOJUMA KOPSAVILKUMS
PAR IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMU**

**DERĪGO IZRAKTEŅU (KŪDRAS) IEGUVES LAUKU PAPLAŠINĀŠANAI
KŪDRAS ATRADNĒ “JEGOROVAS PURVS” BALTINAVAS NOVADĀ**

*Paredzētās darbības ierosinātājs: AS “Latvijas valsts meži”
Izpildītājs: SIA “Vides Konsultāciju Birojs”*

**RĪGA
2020. GADA NOVEMBRIS**

SIA “Vides Konsultāciju Birojs”, 40003282693
Juridiskā adrese: Pils iela 7-11, Rīga, LV-1050; biroja adrese: Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014
Banka: AS Swedbank; norēķinu konta Nr. LV74HABA0001408032656
Tālrunis 67557668 Fakss 67801703 E-pasts birojs@vkb.lv

SATURS

IEVADS	5
1. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS RAKSTUROJUMS	7
1.1. Paredzētās darbības vietas raksturojums.....	7
1.2. Paredzētās darbības vietas apraksts, kūdras ieguves lauku sagatavošana un veicamo darbu secība	8
1.3. Derīgo izrakteņu ieguves iespējamo tehnoloģiju veidu apraksts	9
1.4. Plānotie derīgā izrakteņa veidi un apjomi, ieguves laika grafiks un izstrādes nosacījumi.....	11
1.5. Kūdras ieguves lauku, kūdras bērtņu un ceļu nosusināšanas iespējamie risinājumi, paredzētās darbības ietekmes zonas noteikšana	12
1.6. Darbībai nepieciešamo infrastruktūras objektu, inženierkomunikāciju, būvju un energoresursu raksturojums, to nodrošinājums un papildus nepieciešamie risinājumi	13
1.7. Piebraukšanas iespējas kūdras ieguves laukiem, nepieciešamo pievedceļu un citu inženierkomunikāciju raksturojums, nepieciešamie risinājumi	14
1.8. Darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums un tā lietošana, ūdens ieguves avots.....	17
1.9. Atkritumu apsaimniekošana	18
1.10. Objekta ugunsdrošības pasākumu nodrošināšana	18
1.11. Derīgo izrakteņu laukuma slēgšana, plānotie rekultivācijas pasākumi, iespējamā teritorijas turpmākā izmantošana, tajā skaitā nepieciešamības gadījumā arī saistībā ar jau esošo kūdras ieguves laukumu izstrādes un rekultivācijas pasākumiem	19
2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	21
2.1. Ar darbību saistītās un tai piegulošās teritorijas apraksts	21
2.2. Ar paredzēto darbību saistītās darbības, tajā skaitā izsniegtās atļaujas /tehniskie noteikumi, to nosacījumi un prasībuanalīze	21
2.3. Paredzētās darbības atbilstība teritorijas pašreizējai un noteiktajai plānotajai (atļautai) izmantošanai unaprobežojumi.....	22
2.4. Hidroģeoloģisko apstākļu raksturojums kūdras ieguvei paredzētajā un tai piegulošajā teritorijā.....	22
2.5. Kūdras ieguvei paredzētās teritorijas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums, paaugstinātā ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums; mūsdienu ģeoloģiskie procesi	23
2.6. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums	24
2.7. Kūdras ieguvei plānotās teritorijas un apkārtnes dabas vērtību raksturojums	24
2.8. Ainaiskais un kultūrvēsturiskais teritorijas un apkārtnes nozīmīgums. Tuvākie valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti.....	25
2.9. Objektam paredzētajā teritorijā un tās apkārtņē esošo citu vides problēmu un riska objektu raksturojums	25
2.10. Ierobežojumi, kas saistīti ar darbības vietas atrašanos pie robežas ar Krievijas Federāciju	25
3. IESPĒJAMĀ IETEKEME UZ VIDĪ KŪDRAS IEGUVESLAUKU IERĪKOŠANAS UN EKSPLUATĀCIJAS LAIKĀ	27
3.1. Ar teritoriju sagatavošanu saistīto ietekmju izvērtējums	27
3.2. Prognozētās gaisa piesārņojošo vielu emisijas un izmaiņas gaisa kvalitātē	27
3.3. Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju novērtējums	28
3.4. Trokšņa izplatības novērtējums.....	29

3.5. Iespējamie kūdras transportēšanas maršruti	30
3.6. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režģimu izmaiņas prognoze	31
3.7. Ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas	32
3.8. Augsnes struktūras un mitruma izmaiņu prognoze	32
3.9. Mūsdienģu ģeoloģisko procesu izmaiņu prognoze	32
3.10. Iespējamās ietekmes izvērtēģums uz dabas vērtģbām, bioloģisko daudzveidģbu, tās elementiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem	33
3.11. Ierobeģojumi, kas saistģti ar darbģbas vietas atraģanos pie robeģas ar Krievģjas Federģciju, kā arī paredzētģs darbģbas ģstenoģanas risinģģjumi, lai neradģtu negatģvu pģrrobeģu ietekmi	34
3.12. Paredzētģs darbģbas iespēģjamo limitēģģģo faktoru analģze	34
3.13. Paredzētģs darbģbas ietekmes uz vidi bģtģskuma izvērtēģģms	36
3.14. Nepiecieģamģs izmaiņas teritorģjas plģnoģumģ saistģbģ ar paredzģto darbģbu	39
3.15. Paredzētģs darbģbas sociģli ekonomģsko aspektu izvērtēģģms - ietekme uz sabiedrģbu	39
3.16. Limitēģģģģie faktori un inģeniertehnģskie un organizatorģskie pasģkumi negatģvo ietekmģu uz vidi novērģšanai vai samazinģģģšanai	40
4. IZMANTOTģS NOVĒRTĒģģANAS METODES	43
5. PAREDZĒTģS DARBģBAS IESPĒģģAMO ALTERNATģģVU RAKSTUROģģMS	45
6. VIDES KVALITģTES NOVĒRTĒģģANAS MONITORINGS	46
7. PLģNOTģS DARBģBAS NOģģMģģUMA IZVĒRTĒģģJUMS	47

Saīsinājumi

IVN – ietekmes uz vidi novērtējums

SEG – siltumnīcefekta gāzes

ES – Eiropas Savienība

Z – ziemeļi

A – austrumi

D – dienvidi

R – rietumi

MK – Ministru kabineta

Vjl. – virs jūras līmeņa

PM₁₀ – daļiņas ar diametru 10 μm

PM_{2.5} – daļiņas ar diametru 2,5 μm

PSR – Padomju Sociālistiskā Republika

IEVADS

Ietekmes uz vidi novērtējumā izvērtēta esošā situācija un iespējamo izmaiņu raksturojums gadījumā, ja kūdras ieguve tiks veikta. Procedūras rezultātā tiek izvērtēta paredzētā darbība, ņemot vērā plānošanas dokumentus, normatīvos aktus. Tiek identificētas paredzētās darbības radītās ietekmes uz cilvēka vidi, veselību, drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, klimatu, gaisa kvalitāti, troksni, augsni u.c. Rezultātā pēc savstarpējo procesu mijiedarbības izvērtējuma tiek paredzēti risinājumi potenciālo ietekmju mazināšanai.

Ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 12.07.2018. izstrādātajai programmai Nr. 5-03/3, kas izstrādāta atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Paredzētā darbība ir kūdras ieguves lauku paplašināšana. Kūdras ieguves vieta "Jegorovas purvs" atrodas Baltinavas novada Baltinavas pagastā. Mazākā daļa no purva atrodas arī Krievijas Federācijas pusē. "Jegorovas purvs" atrodas Kūkovas (ŪSIK kods 6832:01) baseinā. Paredzētā darbība tiks veikta nekustamajā īpašumā "Baltinavas masīvs" (zemes kadastra Nr. 3844 008 0007), zemes vienības daļā ar kadastra apzīmējumu 3844 007 0086. Šī teritorija atrodas AS "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības teritorijā, Kārsavas meža iecirkņa 807. kvartālu apgabala 135. un 136. kvartālā.

Atbilstoši Latvijas PSR Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrijas un Latvijas valsts meliorācijas projektēšanas institūta 1980. gada izdevumam "Latvijas PSR kūdras fonds" "Jegorovas purvs" ar Nr. 4972 ir raksturots kā kūdras atradne 315 ha platībā (visas zemes uz kūdras augsnēm, to skaitā arī meži) ar rūpnieciski izmantojamu teritoriju 180 ha. Pašlaik kūdras ieguves platība ir noteikta 224,4 ha. 2017. gadā veikta ģeoloģiskā izpēte un tās rezultātā akceptēti krājumi. A kategorijas kūdras krājumi ir 1119,16 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%). Purva DR daļā atrodas divi grāvji, starp kuriem vēsturiski ir izveidoti kartu grāvji, kas kalpojuši kā nosusināšanas infrastruktūra un vēlāk ieguves infrastruktūra. Tomēr vēsturiski kūdra šeit nav tikusi iegūta un veikti tikai sagatavošanās darbi. Purva iekšpusē Z daļā ir izveidoti grāvji, kas norobežo purvu no lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm. Esošo kontūrgrāvju darbības rezultātā (ilgstošā laika periodā) purvs ir kļuvis salīdzinoši sauss un tam ir izzudušas augstā purva raksturīgas struktūras. Plānotās ieguves vieta apmēram pirms desmit gadiem ir degusi. Plānotās darbības teritorijai ir noteikts apgrūtinājums – pierobežas josla (platība – 369,85 ha). Pierobežas apgrūtinājuma Nr. 7316120300, savukārt pierobežas joslas apgrūtinājuma Nr. 7316120200.

Paredzētās darbības vieta neatrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā Natura 2000, kā arī nerobežojas ar tām. Plānotās ieguves teritorija visā tās platībā atbilst vidējas un zemas kvalitātes ES aizsargājamam biotopam *7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*.

Izvērtēts, ka kūdra tiks iegūta ar divām metodēm. Viena būs frēzkūdras ieguves metode ar pneimatiskās savākšanas tehnoloģiju. Otra metode būs grieztās kūdras iegūšanas metode. Kūdras izstrāde provizoriski tiks sākota no purva R daļas, jo tajā jau ir vēsturiski iesākta infrastruktūra. Visas platības izstrāde provizoriski aizņem 58 gadus. Kūdras lauku izstrādes laika periods būs atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem, ekonomiskās situācijas un produkcijas pieprasījuma tirgū.

Procedūras ietvaros izvērtēti četri iegūtā materiāla transportēšanas maršruti (alternatīvas). Izvērtējumā tika secināts, ka nevienā no izvēlētajām alternatīvām nav nepieciešama tādas infrastruktūras izveide, kas varētu būtiski ietekmēt ūdenstilpes, ģeoloģiskos apstākļus vai īpaši aizsargājamās sugas un biotopus. Kopumā secināms, ka neviena no alternatīvām neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus un tās radītais troksnis būtiski nepalielinās ietekmi apbūves teritorijās, kā arī gaisa emisiju ietekme nav vērtējama kā būtiska. Maršrutu atšķirības galvenokārt ir tajā, cik tas ir piemērots kūdras transportēšanai. Paredzētās darbības realizētājs nav zināms un nav arī zināms iegūto materiālu transportēšanas galapunkts. Ir panākta vienošanās par pašvaldības ceļu izmantošanu 1. un 3. maršrutā. Līdz ar to, izvērtējot četras alternatīvas, var secināt, ka potenciālajam izstrādātājam būtu ieteicams izvēlēties 1. un 3. no četrām alternatīvām. Šīs alternatīvas ir piemērotākas esošās infrastruktūras dēļ, kas attiecīgi nozīmē gan mazāku antropogēno slodzi un ietekmes, gan arī ir ekonomiski izdevīgākās izstrādātājam.

28.05.2018. norisinājās plānotās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, pamatojoties uz savstarpējo līgumu ar AS "Latvijas valsts meži" izstrādāja SIA "Vides Konsultāciju Birojs".

1. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

1.1. Paredzētās darbības vietas raksturojums

Kūdras ieguves vieta "Jegorovas purvs" atrodas Baltinavas novada Baltinavas pagastā. Tas atrodas apmēram 5 km uz A no Baltinavas un apmēram 5 km uz D no Punduru dzelzceļa stacijas. Purva A pusē atrodas robeža ar Krievijas Federāciju un dzelzceļš. Neliela daļa no purva atrodas arī Krievijas Federācijas pusē.

Paredzētā darbība tiks veikta nekustamajā īpašumā "Baltinavas masīvs" (zemes kadastra Nr. 3844 008 0007), zemes vienības daļā ar kadastra apzīmējumu 3844 007 0086. Šī teritorija atrodas AS "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības teritorijā, Kārsavas meža iecirkņa 807. kvartālu apgabalā 135. un 136. apgabalā.

"Jegorovas purvs" atrodas Kūkovas (ŪSIK kods 6832:01) baseinā. Atbilstoši Latvijas PSR Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrijas un Latvijas valsts meliorācijas projektēšanas institūta 1980. gada izdevumam "Latvijas PSR kūdras fonds" Jegorovas purvs" ar Nr. 4972 ir raksturots kā kūdras atradne 315 ha platībā (visas zemes uz kūdras augsnēm, to skaitā arī meži) ar rūpnieciski izmantojamu teritoriju 180 ha. Ieguves centrālajā daļā (kūdras apjoms ir 4032 m³), kūdras slāņa biezums rūpnieciski izmantojamā teritorijā ir robežās no 1,3 – 5,5 m.

Ģeogrāfiski paredzētas darbības vieta atrodas Veļikajas (Mudavas) zemienē, Abrenes nolaidenuma D daļā. Ģeomorfoloģiski ieguves teritorija atrodas Veļikajas glaciolimnisko nogulumu izplatības apgabalā. Gar ieguves ZR robežu DR – ZA virzienā ir orientēti osi. Atradnē izplatīti glaciolimniska māla un mālaina aleirīta nogulumi. Minerālgrunts pacēlumos atrodas smilts nogulumi. Ieguves vietas absolūtā augstuma atzīme Latvijas augstumu sistēmā atradnes robežās ir no 88,4 līdz 92,5 m v.j.l. Atradnes reljefs ir ar izteiktu kupolveida formu-centrālajā un DR, R daļā zemes virsa ir par 1,5- 2,0 m hipsometriski augstāka kā tās Z, A un DA daļā. Pazeminājumi atrodas ieguves R daļā, kur ir esošas grāvju sistēmas.

Purva DR daļā atrodas divi grāvji, starp kuriem vēsturiski ir izveidoti kartu grāvji, kas kalpojuši kā nosusināšanas infrastruktūra un vēlāk ieguves infrastruktūra. Tomēr vēsturiski kūdra šeit nav tikusi iegūta un veikti tikai sākotnējie sagatavošanās darbi. Purva centrālajā daļā atrodas vairāki aizauguši grāvji. Savukārt purva Z daļā ir izveidoti grāvji, kas norobežo purvu no lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm. Esošo kontūrgrāvju darbības rezultātā (ilgstošā laika periodā) purvs ir kļuvis salīdzinoši sauss un tam ir izzudušas augstajam purva raksturīgās struktūras.

Plānotās darbības teritorijai ir noteikts apgrūtinājums – pierobežas josla (platība – 369,85 ha). Pierobežas apgrūtinājuma Nr. 7316120300, savukārt pierobežas joslas apgrūtinājuma Nr. 7316120200.

Paredzētās darbības vieta neatrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā NATURA 2000, kā arī nerobežojas ar tām. Plānotās ieguves teritorija visā tās platībā atbilst vidējas un zemas kvalitātes ES aizsargājamam biotopam 7120 "Degradēti augstie purvi, kuros iespējama

vai noris dabiskā atjaunošanās", taču šim biotopam nav atjaunošanās perspektīvas. Purvs kopumā ir raksturojams kā vienveidīgs. Kopējā biotopa kvalitāte ir vērtējama kā vidēja.

Plānotās ieguves vieta apmēram pirms desmit gadiem ir degusi. Kopējā purva teritorijā sastopamā veģetācija liecina par visaptverošu nosusināšanos. Purva nosusināšanos ir veicinājusi purva centrālās daļas un purvu ieskaujošo grāvju darbība, to pastiprinājusi arī degšana.

Kūdras ieguves platība ir noteikta 224,4 ha. 2017. gadā veikta ģeoloģiskā izpēte un tās rezultātā akceptēti krājumi. A kategorijas kūdras krājumi ir 1119,16 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%).

1.2. Paredzētās darbības vietas apraksts, kūdras ieguves lauku sagatavošana un veicamo darbu secība

"Jegorovas purva" kūdras ieguves platība ir 224,4 ha. Purvs atrodas Baltinavas novada Baltinavas pagastā. Mazākā daļa no purva atrodas arī Krievijas federācijas pusē. "Jegorovas purvs" atrodas Kūkovas (ŪSIK kods 6832:01) baseinā.

Kūdras ieguve tiks veikta nekustamajos īpašumos "Baltinavas masīvs" (zemes kadastra Nr. 3844 008 0007), zemes vienības daļā ar kadastra apzīmējumu 3844 007 0086.

Atbilstoši 2017. gadā veiktajai ģeoloģiskajai izpētei un tās rezultātā akceptētajiem krājumiem, ir noteikti A kategorijas kūdras krājumi 1119,16 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%). Kūdras slāņa biezums svārstās no 0,6 m līdz 5,8 m, vidējais slāņa biezums ieguves teritorijā ir 3,61 m. Segkārtā tika noteikta visā ieguves teritorijā un tās konstatētais biezums ir 0,1 – 0,4 m. Kopējais segkārtas noteiktais apjoms ir 73,07 tūkst. m³.

Ir konstatēts, ka plānotās darbības vietā vēsturiski jau ir veikti sākotnējie sagatavošanās darbi, par ko liecina kūdras izstrādei nepieciešamās infrastruktūras izveide, tomēr līdz šim kūdras ieguve nav veikta. Līdz ar to ir nepieciešams veikt vēl virkni priekšdarbu, lai kūdras ieguve būtu iespējama "Jegorovas purva" teritorijā.

Kūdras ieguves teritorijas sagatavošanai nepieciešams veikt sekojošas darbības:

- veikt derīgo izrakteņu ieguves dokumentācijas (hidromelioratīvās būvniecības un derīgo izrakteņu ieguves projekts) sagatavošanu un saskaņošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- pievedceļa izbūve vai esoša ceļa pārbūve atkarībā no izvēlētā transporta maršruta.

Paredzams, ka ceļa sega tiks izbūvēta no minerālmateriāla, kas iegūts no atradnes, kuras īpašnieks ir saņēmis zemes dziļu izmantošanas atļauju vai licenci. Pievedceļa būvdarbi notiks saskaņā ar akceptētu būvprojektu. Būvdarbu veikšanai tiks saņemta būvatļauja. Ūdens atvadei no ceļa klātnes tiks veidoti sāngrāvji visas ceļa trases garumā, sausajos meža tipos tiks veidotas kivetes – 0,5 m dziļas ievalkas. Ūdens no ceļa klātnes tiks novadīts reljefa zemākajās vietās un esošajos grāvjos. Perpendikulārie grāvji pieguļošo meža nogabalu nosusināšanai netiks veidoti. Būvniecības gaitā tiek plānots būvēt ūdens baseinu, kas kalpos meža faunas vajadzībām un nelielu vietējo ugunsgrēku lokalizēšanai līdz 3000 m² laukumam ar dziļumu no 2,0 līdz 3,0 metri.

Ūdens baseins tiks aprīkots ar koka atvairbarjeru. Plānotais izcērtamais ceļa trases platums 18 – 22 m.

- derīgo izrakteņu ieguves vietas sagatavošana, kas ietver:

- esošās meliorācijas sistēmas – novadgrāvju, kontūrgrāvju un kartu grāvju apsekošanu un pārtīrīšanu;
- atmežošanas procesa veikšanu apmēram 2,35 ha platībā - dokumentācijas sagatavošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kompensācijas atlīdzināšana;
- slēgtas drenāžas atjaunošana kartu grāvju savienošanai ar novadgrāvjiem;
- apauguma novākšana – aptuveni 222,05 ha platībā, ņemot vērā faktisko apaugumu;
- purva virskārtas noņemšana – 223,392 ha, balstoties uz ģeoloģiskās izpētes laikā iegūtajiem datiem;
- ieguves lauku profilēšana (virsmas sagatavošana);
- kūdras ieguves vietas infrastruktūras, tai skaitā ugunsdrošības infrastruktūras (esošo ugunsdrošības baseinu iztīrīšana un jaunu ierīkošana) izveidošana, saimniecisko objektu ierīkošana saskaņā ar saskaņoto derīgo izrakteņu ieguves projektu, Tehnoloģisko transportēšanas ceļu izveidošana.

1.3. Derīgo izrakteņu ieguves iespējamo tehnoloģiju veidu apraksts

Atbilstoši aktuālajai informācijai, kūdras ieguves sfērā ir izdalītas četras ieguves metodes:

- a. gabalkūdras ieguves paņēmiens;
- b. ekskavācijas paņēmiens;
- c. grieztās kūdras ieguves paņēmiens;
- d. frēzkūdras ieguves paņēmiens.

Gabalkūdras ieguves metode tiek izmantota gadījumos, kad nepieciešams iegūt kūdru, kas paredzēta kurināmās kūdras ražošanai. Lai gan "Jegorovas purvs" ir augstā tipa purvs, šī metode netiks pielietota, jo nav plānots iegūt kūdru kurināmā ražošanai.

Kūdras ieguve ar ekskavācijas paņēmienu ir izmantojama kūdras ieguvei, kas tālāk paredzēta lauksaimniecības vajadzībām vai kurināmā ražošanai. Pašlaik šī metode reti tiek izmantota, jo nav pieprasījuma tirgū (enerģētikas sektorā) pēc šāda veida kūdras.

"Jegorovas purva" teritorijā, tāpat kā lielākajā daļā Latvijas teritorijā esošo kūdras ieguves vietu, tiks izmantotas divas metodes. Tās ir ekonomiski un praktiski vispiemērotākās kūdras ieguvei Latvijas teritorijā. Paredzēta kūdras ieguves lauku izbūve tā, lai tajos varētu veikt rūpniecisku kūdras ieguvi ar gabalkūdras un frēzkūdras ieguves metodēm. Paredzēts metodes savstarpēji kombinēt.

Frēzkūdras ieguves metode ar pneimatiskās savākšanas tehnoloģiju sastāv no sekojošām darbībām:

- kūdras lauku frēzēšana ar aktīvo frēzi vai nažu frēzi;
- lauku irdināšana ar rušinātāju 1-3 reizes vienā ciklā;

- frēzkūdras savākšana ar pneimatisko savācēju un izbēršana bērtnēs lauka galā vai pie tehnoloģiskā ceļa vienu reizi katrā ciklā;
- frēzkūdras bērtnes veidošana ar bērtņotāju;
- frēzkūdras iekraušana transportā ar ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju.

Iegūstot frēzkūdru ar nosacīto mitrumu 40% (gaissausas frēzkūdras nosacītais mitrums), ieguves sezonā parasti iespējams veikt apmēram 13 – 22 divu dienu ciklus. Ciklu skaits atkarīgs no kūdras sadalīšanās pakāpes un frēzēšanas dziļuma. Veicot ieguvi ar pneimatiskās savākšanas metodi, kūdras ieguves lauku frēzēšana tiek veikta ar frēzēm vidēji 15 – 20 cm dziļi (viena cikla ietvaros). Frēzēšanai seko irdināšanas darbības ar kultivatoru līdz 3 reizēm vienā ciklā. Kultivatora darba platums ir no 9 līdz 18 m. Tam seko pneimatiskā savākšana, transportēšana un izbēršana bērtnēs (lauka galā jeb pie transporta tehnoloģiskā ceļa). Process tiek noslēgts ar kūdras bērtņošanu izmantojot bērtņotājmašīnu vai hidraulisko ekskavatoru ar taisno kausu. Grieztās kūdras iegūšanas metodes tehnoloģiskais process sastāv no šādām darbībām:

- grieztās kūdras klucīšu izgriešana ar ekskavatoru vai griešanas mašīnu, apmēram 0,6 m līdz 1 m dziļumā, kā rezultātā tiek izgriezti kūdras ķieģeliši, kas tiek sakrauti tranšejas malā;
- grieztās kūdras klucīšu pirmreizēja un otrreizējā pārkraušana ar rokām, lai nodrošinātu grieztās kūdras kluču izžūšanu;
- grieztās kūdras klucīšu iekraušana piekabēs ar ekskavatoru vai rokām un to novešana no lauka un sakraušana regulārās trapeceveida uzglabāšanas kaudzēs pie ceļa;
- grieztās kūdras kluču iekraušana transportā ar rokām vai ekskavatoru.

Grieztās kūdras ieguves tehnoloģijā kūdras griešana tiek veikta ar tehniku - ekskavatoru, kurš aprīkots ar speciālu kausu. Kūdra tiek sagriezta ķieģelišos, kuri tiek sakrauti tranšejas malā. Pēc tam tiek veikta to pārkraušana ar rokām, lai panāktu kūdras izžūšanu līdz nepieciešamajam mitrumam. Žāvēšanas procesā parasti kūdras klučus apgriez divas reizes. Ieguves dziļumu variē atkarībā no izmantotā griešanas kausa, bet parasti tas nepārsniedz 1 m un vienā gājienā tiek iegūts ne vairāk par 1 m³ kūdras uz vienu tekošo metru. Latvijā galvenokārt lieto Vācijā ražotas pašgājējmašīnas "Steba". Šī mašīna kūdras blokus izgriež no 0,8 m dziļa slāņa un novieto uz karjera malas žāvēšanai. Mazāka izmēra grieztā kūdra ātrāk žūst, tomēr, neatkarīgi no izmantotās ražošanas tehnoloģijas, žūšanas un pārkraušanas procesā rodas materiāla zudumi 20 – 50% apjomā, kas pamatā ir saistīts ar ūdens zudumu un sākotnējo kūdras gabalu (klucīšu) proporcionālu samazinājumu. Tieši šis ūdens un tilpuma samazinājums rada atšķirības ieguves skaitļos, kad no 1 m³ tiek iegūti 0,8 m³, taču gatavā komercializējamā masa ar gada ražību variē 500 – 600 m³/ha robežās. Pirms griešanas procesa uzsākšanas lauka virsma tiek sagatavota ar profilētāju, nostumjot irdeno kārtu no darba virsmas divās joslās katrā kārtā. Izžuvušie grieztās kūdras kluči ar transportlīdzekļu palīdzību tiek nogādāti uz krautņu vietām pie pievedceļiem.

1.4. Plānotie derīgā izrakteņa veidi un apjomi, ieguves laika grafiks un izstrādes nosacījumi

Paredzētās darbības ietvaros plānots uzsākt kūdras ieguvi teritorijā, kurā kūdra līdz šim nav iegūta, tomēr teritorijā ir veikti priekšdarbi kūdras ieguves uzsākšanai. Kūdras ieguvi plānots veikt ar kombinēto metodi - frēzēšanas un grieztās kūdras metodi. Katras pielietotās metodes intensitāte ieguves procesā būs atkarīga no ekonomiskās situācijas, kā arī produkcijas pieprasījumu tirgū.

Kūdras ieguves platība ir 224,4 ha. Atbilstoši 2017. gadā veiktajai ģeoloģiskajai izpētei un tās rezultātiem, akceptēti A kategorijas kūdras krājumi 1119,16 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%). No kopējiem ieguves krājumiem 248,14 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%) ir mazaugstā tipa kūdra, 297,20 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%) ir vidēji un labi sadalījusies augstā tipa kūdra, 248,46 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%) ir vidēji un labi sadalījusies pārejas tipa kūdra, 325,36 tūkst. t. (pie nosacītā mitruma 40%) ir vidēji un labi sadalījusies zemā tipa kūdra. Kūdras slāņa biezums svārstās no 0,6 m līdz 5,8 m. Vidējais slāņa biezums ieguves teritorijā ir 3,61 m. Segkārtā tika noteikta visā ieguves teritorijā un tās konstatētais biezums ir 0,1 – 0,4 m. Segkārtā sastāv no gaiši brūnas sfagnu segņu kārtas ar augu un krūmu saknēm. Kopējais segkārtas noteiktais apjoms ir 73,07 tūkst. m³.

Plānots izstrādāt derīgo izrakteņu ieguves projektu, kura ietvaros tiks precizēti ieguves apjomi. Ieguves apjomi un ieguves ātrums atkarīgs no ekonomiskās situācijas, produktu pieprasījuma tirgū, kā arī meteoroloģiskajiem apstākļiem.

"Jegorovas purvā" kūdras ieguve tiek plānota laika periodā no maija līdz septembrim. Ņemot vērā darba laiku, vidēji vienā gadā tiks strādātas (iegūta kūdra) apmēram 850 darba stundas. Darbinieki strādās aktīvajā sezonā 6 dienas nedēļā, darba laiks 10:00 – 19:00. Darba laiks, stundu skaits gadā var mainīties, jo to noteiks meteoroloģiskie apstākļi un produkcijas pieprasījums. Plānots, ka gadā iegūs apmēram 140 000 m³ kūdras. Iegūtās kūdras veids būs atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem, kā arī pieprasījuma tirgū, līdz ar to frēzkūdras un grieztās kūdras apjomi būs mainīgi. Tomēr, iespējams, ka ieguves attiecībā dominēs frēzkūdra 60% un attiecīgi 40% grieztā kūdra. Provizoriski kopējais ieguves laiks, lai varētu iegūt visus akceptētos krājumus, ir apmēram 58 gadi. Aptuveni 1 – 2 gadi nepieciešami teritorijas atmežošanai un virskārtas noņemšanai un 5 gadi - teritorijas nosusināšanai. Ņemot vērā, ka šis purvs ir sausāks kā citi augstā tipa purvi, šie laika periodi var būt īsāki.

Kūdras ieguve objektā tiks organizēta sadalot to kārtās. Ņemot vērā, ka nav zināms konkrēts izstrādātājs, tiek pieņemts sekojošs scenārijs, kas balstīts uz esošo infrastruktūru, hidroģeoloģiskajiem, hidroloģiskajiem un ģeoloģiskajiem apstākļiem.

Purvā noteiktais ieguves laukums tika sadalīts četrās lielās zonās (A1, A2, A3, A4.) Katra zona tiek iedalīta mazākos potenciālos kūdras ieguves laukos. Kūdras izstrāde provizoriski tiks sākta no purva R daļas, jo tajā jau ir vēsturiski iesākta infrastruktūras izveide ieguves veikšanai. Ieguves lauki ir apzīmēti ar numuriem, atbilstoši secībai, taču precīzs kūdras izstrādes lauku novietojums un konfigurācija būs zināma pēc ieguves projekta izstrādes, kurš tiks saskaņots VVD atbilstoši normatīvo aktu kārtībai. Visas platības izstrāde provizoriski aizņem 58 gadus.

Attiecīgi zonu A1 izstrādās 13 gados, zonu A2 – 16 gados, zonu A3 – 17 gados un zonu A4 – 12 gados. Kūdras lauku izstrādes laika periods būs atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem, ekonomiskās situācijas un produkcijas pieprasījuma tirgū. Pastāv arī iespēja, ka atradni pilnībā neizstrādās un tikai daļa no kūdras tiks iegūta.

1.5. Kūdras ieguves lauku, kūdras bērtņu un ceļu nosusināšanas iespējamie risinājumi, paredzētās darbības ietekmes zonas noteikšana

Ūdeni no ieguves teritorijas paredzēts novadīt uz meliorācijas grāvjiem. Vēsturiski purva ūdeņi tikuši novadīti no purva ZA un DA stūra uz Utrojas upi, kura atrodas Krievijas Federācijas teritorijā. Esošā situācija rāda, ka šobrīd tieši Kūkovas upe (ŪSIK kods 6832:01) tiek izmantota kā promteka, kas veic purva nosusināšanas funkciju. Upe atrodas Latvijas Republikas teritorijā. Kūdras izstrādes tehniskā projekta ietvaros jāveic pastiprināta izpēte un jāizvērtē, vai ūdeni no ieguves vietas var novadīt uz ūdensnoteku (ŪSIK kods 68327:04), kas tek virzienā uz Kūkovas upi (ŪSIK kods 6832:01). Šāds risinājums ietver jauna grāvja izvedi un par apgrūtinājumu uzskatāms, ka tā atrašanās vieta ir citu zemes īpašnieku teritorijā.

Ieguves vietā jau vēsturiski ir veidotas ūdensnoteku sistēmas, kurām pašlaik būtu nepieciešams veikt pārtīrīšanu un padziļināšanu, lai tās varētu veikt nosusināšanas funkcijas. Paredzams, ka vidējais attālums starp kartu grāvju asīm būs 20 m (Latvijas būvnormatīvs LBN 224-15 "Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves"). Šādas sānu grāvju sistēmas izveide ietekmēs pieguļošo teritoriju gruntsūdens līmeni, kā arī teritorijas hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu. Ietekmes zona būs vienāda ar pusi no atstatuma starp kartu grāvju asīm, jeb šajā gadījumā 10 m. Purva esošo hidroloģisko režīmu ārpus purva perimetra grāvjiem izbūvējamā nosusināšanas sistēma neietekmēs un būtiskas izmaiņas režīmā nav sagaidāmas.

Kūdras ieguves teritorijas nosusināšanai tiek plānots pa perimetru izbūvēt novadgrāvjus, uz kuriem novadīt kartu grāvjus. Grāvju dziļums ir atkarīgs no ieguves teritorijā noteiktā kūdras slāņa biezuma. Paredzamajam novadgrāvju dziļumam "Jegorovas purvā" būtu jābūt apmēram 5 m. Šāda dziļuma grāvis rada ietekmi apmēram līdz 200 m attālumam no grāvja malas. Ietekmes zonu nosaka arī citi apstākļi, tādi kā minerālgrunts sastāvs, gruntsūdens līmenis. "Jegorovas purva" gadījumā, lai tiktu nodrošināta ūdens novade no kūdras ieguves teritorijas, nepieciešams padziļināt novadgrāvjus. Ar novadīto ūdeni no purva hidroloģiskais režīms valsts nozīmes ūdens notekā "Kūkova" netiks mainīts, jo tas nebūs lielos apjomos un nespēs radīt būtisku ietekmi. Lai tiktu novērsta apkārtējas teritorijas applūšana, tiks veikta ūdens notekas (ŪSIK kods 6832533:01) līdz pat ūdens notekai Kūkovas upe (ŪSIK kods 6832:01) tīrīšana, padziļināšana, apauguma novākšana, bebru aizsprostu likvidēšana. Plānojot kūdras ieguvi, jāņem vērā, ka kā promteka jāizmanto Kūkovas upe (ŪSIK kods 6832:01). Šāds scenārijs ir jāparedz, jo purva A un D virzienā atrodas valsts robeža ar Krievijas Federāciju. Savukārt no purva R virzienā ir ūdensšķirtne uz Kūkovas upi (ŪSIK kods 6832:01), tādēļ, veicot nosusināšanas pasākumus, būtu jāizmanto vēsturiski jau izveidojušās ūdensnotekas.

Kūdras ieguves teritorijā no D puses ir esošs pievedceļš, kurš ved uz ieguves centrālo daļu. Tomēr tiek plānoti vairāki maršruti un divas piekļūšanas vietas kūdras izstrādes vietai. Vienā variantā piekļūšana ir paredzēta no purva Z puses, kur nepieciešams izbūvēt jaunu pievedceļu,

savukārt otrā variantā (no D puses) būtu izmantojams esošais pievedceļš (nepieciešams veikt tā pārbūves darbus). Purva izstrādes nolūkos pārējā ieguves daļā autotransporta kustībai tiks izbūvēti pagaidu ceļi no betona plāksnēm. Paliestošas jaunas būves paredzētās darbības teritorijā netiek plānotas. Ņemot vērā, ka tiks veikti nosusināšanas darbi, lai varētu veikt ieguvi, papildus nosusināšanas darbi speciāli transporta ceļu izveidei nav nepieciešami.

1.6. Darbībai nepieciešamo infrastruktūras objektu, inženierkomunikāciju, būvju un energoresursu raksturojums, to nodrošinājums un papildus nepieciešamie risinājumi

Plānotās darbības ietvaros nav paredzēts ieguves teritorijā būvēt ēkas. Ir paredzēts, ka uz vietas nenotiks kūdras pārstrādes procesi vai kūdras produktu ražošana. Iekārtas, kas būs iesaistītas kūdras ieguves procesā, nav plānots uzpildīt kūdras ieguves vietā. Kūdras ieguves teritorijā netiks veidots degvielas uzpildes punkts.

"Jegorovas purva" kūdras ieguves teritorijai šobrīd nav piekļuves iespējas (ceļu). Ņemot vērā to, ka nav zināms kūdras ieguves izstrādātājs, tiek izvērtēti četri iespējamie piekļuves maršruti. Kā piekļuves variants tiek izvērtēts jauns meža ceļš, kas kalpotu kā pievedceļš. Jaunā pievedceļa atrašanās vieta ir izvēlēta, ņemot vērā ģeoloģiskos apstākļus, ekonomiskos aspektus un esošo infrastruktūru. Potenciālais jaunais pievedceļš atrodas purva Z daļā, jo tur ir labvēlīgi inženierģeoloģiskie apstākļi ceļa infrastruktūrai, šajā purva daļā ir jau vēsturiski izveidota infrastruktūra. Izvēlētajā vietā nepieciešamā ceļa garums paredzams tikai ~ 350 m, citās potenciālajās ceļa izbūves vietās ceļa garums būtu ievērojami lielāks. Garāka ceļa izbūvei būtu arī lielāka ietekme uz vidi un izbūvei lielāks dabas resursu apjoms. Plānotā pievedceļa izbūves darbiem izmantojamais grants un smilts materiāla apjoms tiks precizēts būvniecības laikā. Kā otrs purva piekļuves pievedceļš var kalpot esošais ceļš, kas nodrošina piekļuvi purva D daļā. Pašlaik šis ceļš nav piemērots kravas transporta izmantošanai un būtu nepieciešami pārbūves darbi.

Ņemot vērā purva piekļuves iespējas, tiek izvērtēti četri maršruti un, atkarībā no izvēlēta transporta maršruta (alternatīvas), būs nepieciešams vai nu izbūvēt jaunu pievedceļu (Z daļā) vai pārbūvēt esošo pievedceļu (D daļā).

Pievedceļi tālāk pievienojas esošajiem autoceļiem. Autoceļi virzienā uz reģionālo autoceļu P 45 ir pašvaldības nozīmes un tie jau bez pārbūves ir izmantojami kūdras transportēšanai. Savukārt, ja tiek izvēlēti maršruti, kas ved uz vietējās nozīmes autoceļu V 479 "Baltinava – Punduri", būs nepieciešama esošo ceļu pārbūve un vietām gandrīz jauna izbūve. Faktiskā situācija pašlaik pieļauj lauksaimniecības tehnikas pārvietošanos, bet nepieļauj kravas autotransporta pārvietošanos.

Gan pievedceļa izvēles variantu, gan transporta maršrutu noteiks ne tikai paredzētās darbības ietekme uz vidi, bet darbības ekonomiskais izdevīgums. Būtiska loma kūdras transportēšanas maršruta izvēlē būs sarunu procesiem ar zemju īpašniekiem, kuru īpašumos atrodas plānotie un esošie auto ceļi (pievedceļi un autoceļi), jo tos tieši ietekmēs pārbūves un/vai būvniecības darbi. Pārējā purva teritorijas daļā tiks izbūvēti pagaidu ceļi no betona plāksnēm. Purvā

paredzēti divi varianti, kas pielāgoti attiecīgi četriem kūdras transportēšanas maršrutiem. Palielēšanas jaunas būves paredzētās darbības teritorijā netiek plānotas. Betona plātņu pievedceļi (purva teritorijā), kas nepieciešami kūdras transportēšanai, tiks izveidoti pirms ieguves darbu uzsākšanas. Purvā izveidoto ceļu remonts tiks veikts pēc nepieciešamības, piemēram, veicot bojāto plātņu nomaiņu.

Nav plānots izveidot tādas inženierkomunikācijas kā elektrības pieslēgumi, ūdensapgādes tīkli, sadzīves kanalizācijas tīkli un tml.

Uz kūdras ieguves teritoriju saskaņā ar Aizsargjoslu likumu attiecas sekojoši aizsargjoslu un apgrūtinājumu nosacījumi:

- Visam objektam noteikts apgrūtinājums – pierobeža un pierobežas josla;
- Atradnes R daļā pilnībā ietilpst vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas teritorija ap purvu;
- Atradnes R daļā izvietoti divi koplietošanas novadgrāvji G1 un G2, un atradnes Z daļā atrodas koplietošanas novadgrāvis 6832533:06. Grāvji G1 un G2 ārpus atradnes teritorijas pievienojas koplietošanas novadgrāvim 6832533:01. Minētajiem koplietošanas novadgrāvjiem Baltinavas novada teritorijas plānojumā norādītas ekspluatācijas aizsargjoslas ap koplietošanas ūdensnotekām.

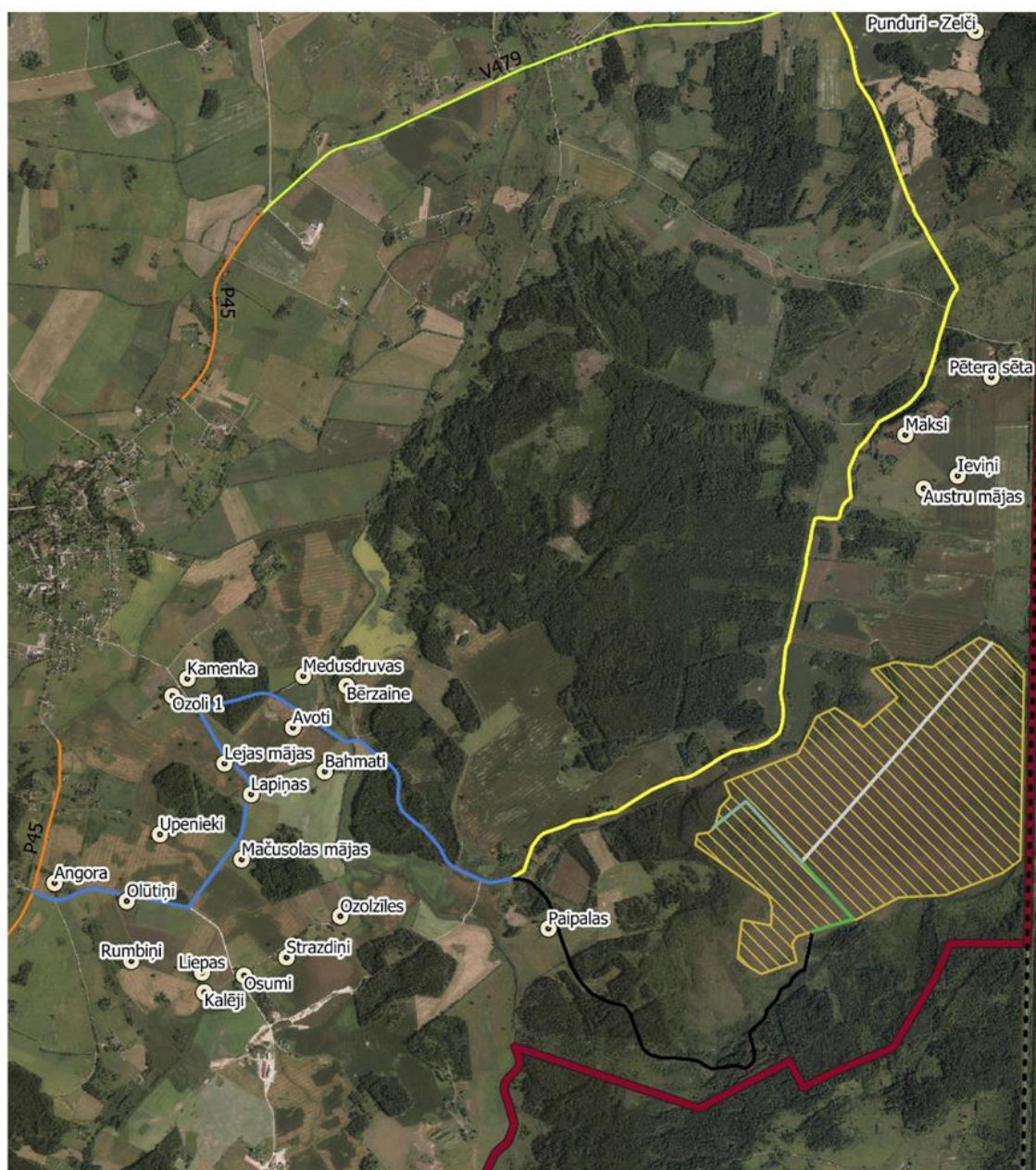
Valsts robežas josla platums ar Krievijas Federāciju ir 12 metri, tie ņemti vērā, nosakot atradnes krājumu robežu, un netiek iekļauti izstrādes teritorijā, jo valsts robežas joslā personu uzturēšanās ir aizliegta tādā mērā, kā tas nepieciešams, lai īstenotu paredzēto darbību.

1.7. Piebraukšanas iespējas kūdras ieguves laukiem, nepieciešamo pievedceļu un citu inženierkomunikāciju raksturojums, nepieciešamie risinājumi

Piebraukšanas iespējām kūdras ieguves laukiem tiek vērtēti četri varianti. Kūdras ieguves vietai ir nepieciešams nodrošināt autotransporta piekļuvi. Plānotajā kūdras ieguves vietā pašlaik ir viens esošs pievedceļš, kas izveidots purva piekļuvei no DR – D puses un virzās uz purva centrālo daļu. Kā otrs piekļuves variants tiek plānots jauns pievedceļš no Z puses. Atkarībā no izvēlēta transporta maršruta būs nepieciešams izbūvēt jaunu pievedceļu vai pārbūvēt esošo pievedceļu. Pievedceļa variantu noteiks arī ekonomiskais izdevīgums, jo ir nepieciešams vienoties ar zemju īpašniekiem, kuru īpašumus skars plānotie pārbūves vai būvniecības darbi. Lai tiktu nodrošināta tehnikas pārvietošanās purva zonā, tiks izbūvēti pagaidu ceļi no betona plāksnēm. Paredzēti divi varianti purva ceļiem atkarībā no izvēlēta kūdras transportēšanas maršruta.

Betona plātņu pievedceļi, kas nepieciešami kūdras transportēšanai, tiks izveidoti pirms ieguves darbu uzsākšanas. Purvā izveidoto ceļu remonts tiks veikts pēc nepieciešamības, veicot, piemēram, bojāto plātņu nomaiņu. Papildus inženiertehniskie risinājumi nav paredzēti. Ņemot vērā, ka uz IVN izstrādes brīdi nav zināms konkrēts kūdras ieguvējs, ir paredzēti vairāki transporta maršruti. Nav zināms arī konkrēts produkcijas transportēšanas virziens, līdz ar to

kopumā izvēlēti četri maršruti. Maršruti izvēlēti līdz reģionālas nozīmes auto ceļam P45 "Viļaka-Kārsava" un vietējās nozīmes autoceļam V479 "Baltinava-Punduri" (skatīt attēlu 2.7.1. un 2.7.2.).

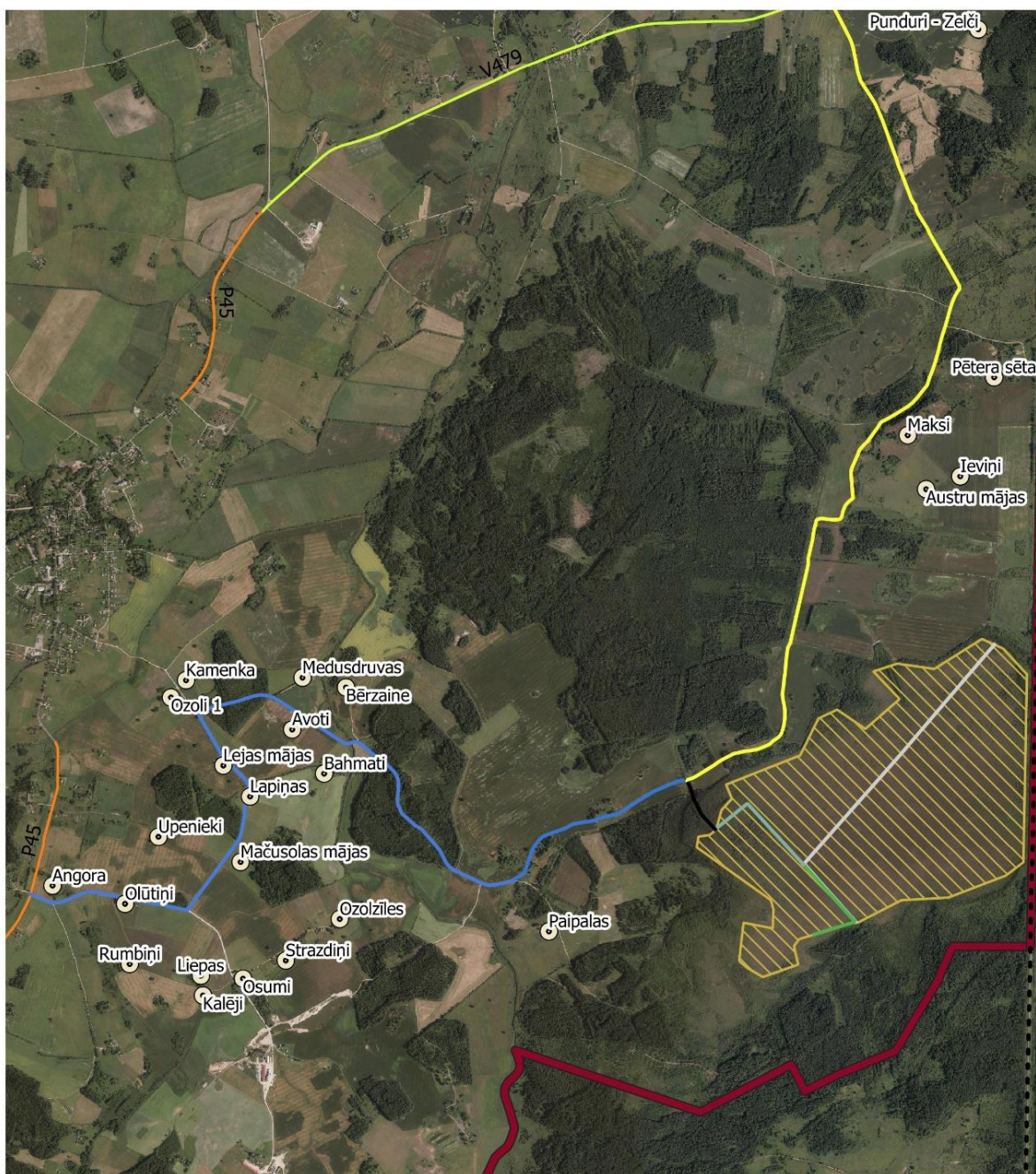
Apzīmējumi

⊙ Viensētas	— Purva ceļš
— Alternatīva Nr. 1	— Purva ceļš variants Nr. 1
— Alternatīva Nr. 2	— Purva ceļš variants Nr. 2
— P45	--- Dzelzceļš
— V479	■ Valsts robežjosla
— Pievadceļš Nr. 1	▨ Planotā izstrādes teritorija

0 500 1000 1500 m

Pamatne - LĢIA ortofoto karte

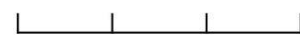
Attēls 2.7.1. Iegūtā materiāla transportēšanas maršruti (alternatīvas) Nr.1 un Nr.2.

Apzīmējumi

⊙ Viensētas	— Purva ceļš
— Alternatīva Nr. 3	— Purva ceļš variants Nr. 1
— Alternatīva Nr. 4	— Purva ceļš variants Nr. 2
— P45	--- Dzelzceļš
— V479	■ Valsts robežjosla
— Pievadceļš Nr. 2	▨ Planotā izstrādes teritorija

0 500 1000 1500 m

Pamatne - LĢIA ortofoto karte

Attēls 2.7.2. Iegūtā materiāla transportēšanas maršruti (alternatīvas) Nr.3 un Nr.4.

Maršruts Nr. 1 (alternatīva) - tiks izmantots esošais pievedceļš, kas uzsākas Purva D daļā, tālāk gar purva DR stūri virzās Z virzienā, līdz tas pāriet vietējās nozīmes ceļā un pēc pagrieziena D virzienā un pēc tam R virzienā turpinās līdz reģionālās nozīmes autoceļam P45 "Viļaka – Kārsava". Kopējais maršruta garums ~7,6 km.

Maršruts Nr.2 (alternatīva) - tiks izmantots esošais pievedceļš, kas uzsākas Purva D daļā, tālāk gar purva DR stūri virzās Z virzienā, līdz tas pāriet vietējās pašvaldības nozīmes ceļā. Maršruts turpinās veicot pirmo iespējamo pagriezienu uz A, tālāk pagriežoties ZA virzienā un turpinās caur apdzīvoto vietu Maksi. Tālāk pagriežoties uz Z maršruts pievienojas vietējas nozīmes ceļam V479 "Baltinava-Punduri". Kopējais maršruta garums ir ~10 km .

Maršruts Nr. 3 (alternatīva) - tiks izmantots plānotais jaunais pievedceļš, kas uzsākas Purva Z daļā, tad gar purva ZR stūri virzās R virzienā, līdz tas pāriet vietējās nozīmes ceļā. Tad tiek veikts pagrieziens D virzienā un tad R virzienā līdz reģionālās nozīmes autoceļam P45 "Viļaka – Kārsava". Kopējais maršruta garums ~6 km.

Maršruts Nr. 4 (alternatīva) - tiks izmantots plānotais jaunais pievedceļš, kas uzsākas Purva Z daļā, tad gar purva DR stūri virzās Z virzienā, līdz tas pāriet vietējās pašvaldības nozīmes ceļā. Maršruts turpinās veicot pirmo iespējamo pagriezienu uz A. Tālāk ceļš pēc laika pagriežas ZA virzienā un turpinās caur apdzīvoto vietu Maksi. Tālāk braucot, pa ceļu tas pagriežas uz Z līdz nonāk līdz vietējas nozīmes ceļam V479 "Baltinava-Punduri". Kopējais maršruta garums ~5,7 km .

Maršruts Nr. 1 un Nr. 3 ir ~ 6 km attālumā no reģionālā autoceļa, līdz ar to, tie ir īsāki par maršrutu Nr. 2 (~10 km). Īsākajos maršrutos ir attiecīgi arī īsāki posmi emisiju radīšanai. Jāņem vērā, ka Nr. 1 un Nr. 3 maršrutu tiešā tuvumā atrodas vairāk dzīvojamo ēku, nekā maršrutos Nr. 2 un Nr. 4, kuros tās atrodas arī tālāk no ceļa. Tomēr kopumā maršruta izvēle būs atkarīga no kūdras izstrādātāja nepieciešamības nogādāt produktu galamērķī (pašlaik tas nav zināms), kā arī no ekonomiskā izdevīguma un iespējām izmantot ceļus. Ekonomiskais izdevīgums atkarīgs no tā, par kādiem nosacījumiem būs iespējams vienoties ar zemju īpašniekiem, pa kuru īpašumiem plānoti maršruti. Šobrīd "Jegorovas purva" īpašniekiem nav piekļuves purva teritorijai pa sev piederošiem īpašumiem. 2. un 4. maršrutā ir jāņem vērā, ka ceļa infrastruktūru būs nepieciešams izbūvēt tā, lai kravas transporta kustība būtu iespējama. Šāda ceļu pielāgošana paredzētajai darbībai prasa ievērojamus finansiālus ieguldījumus. Nevienā no maršrutiem netiks pārsniegti ne gaisa, ne trokšņa emisiju robežlielumi.

Veicot kūdras ieguvī, nav plānots izveidot tādas inženierkomunikācijas kā elektrības pieslēgumi, ūdensapgādes tīkli, sadzīves kanalizācijas tīkli u. tml. Paliekošas jaunas būves paredzētās darbības teritorijā netiek plānotas.

1.8. Darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums un tā lietošana, ūdens ieguves avots

Atbilstoši kūdras ieguves specifikai, darbības nodrošināšanai ūdens resursi nav nepieciešami. Darbiniekiem dzeramais ūdens un sadzīves vajadzībām tiks piegādāts fasētā veidā. Sadzīves vajadzībām tiks izmantotas pārvietojamās tualetes. Ugunsdrošības vajadzībām tiks izmantots ūdens no esošajiem un plānotajiem ugunsdzēsības baseiniem, kā arī novadgrāvjiem. Pašā

kūdras ieguves procesā, atbilstoši ieguves metodēm, ūdens resursi nav vajadzīgi.

1.9. Atkritumu apsaimniekošana

Kūdras ieguves un infrastruktūras sagatavošanas laikā veidosies sekojoši atkritumi:

- nešķiroti sadzīves atkritumi;
- būvniecības atkritumi;
- biomasas;
- plastmasa;
- bīstamie atkritumi.

Nešķiroti sadzīves atkritumi rodas ieguves vietā uzturoties darbiniekiem. Atkritumi tiks savākti slēgtā konteinerā un to izvešanu organizēs atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums, ar ko noslēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Strādājošo vajadzībām tiks nodrošināta biotualešu uzstādīšana, kā arī regulāra to izvešana.

Plānotā darbība paredz pārbūves un būvniecības darbus saistībā ar pievedceļu izveidi. Potenciālo atkritumu apsaimniekošana būs būvuzrauga un pasūtītāja pārziņā un nepieciešamības gadījumā tie tiks nodoti apsaimniekotājam, kam izsniegta attiecīga piesārņojošās darbības atļauja.

Kā biomasas atkritumu grupa veidosies tādi atkritumi kā izrakti celmi un zari. Šādi atkritumi rodas ieguves teritorijas sagatavošanas laikā un definējami kā blakusprodukti kūdras ieguves procesam. Šie blakusprodukti tiks izmantoti teritorijas sagatavošanas darbos. Plānots tos iestrādāt jaunveidojamo kūdras ieguves teritoriju purva ceļu pamatnē, virs kuras tiks veidots pievedceļš no betona plāksnēm. Atlikušais koksnes un celmu apjoms tiks novietots krautnēs ārpus teritorijas, izžāvēts, sašķeldots un realizēts vietējiem siltumapgādes komersantiem, kā kurināmais.

Kūdras uzglabāšanas laikā frēzkūdras krautņu pamatne un virsma tiek nosepta ar plēvi. Līdz ar to ieguves ekspluatācijas laikā radīsies plastmasas atkritumi (plēve), kas tiks savākta un nodota atkritumu apsaimniekotājiem.

Ieguves iekārtu un tehnikas ekspluatācijas rezultātā radīsies arī bīstamie atkritumi, piemēram, izstrādātas eļļas un eļļas filtri. Šos atkritumus izvedīs komersants, kuram ir atbilstoša bīstamo atkritumu pārvadāšanas un apsaimniekošanas atļauja.

Atkritumu uzskaitē tiks veikta normatīvos paredzētajā kārtībā.

1.10. Objekta ugunsdrošības pasākumu nodrošināšana

Paredzētās darbības vietā tiks ievēroti 17.02.2004. MK noteikumi Nr. 82 "Ugunsdrošības noteikumi" (grozījumi 01.01.2009.). Drošības, kā arī teritorijas nosusināšanas nolūkos kūdras ieguves lauki tiks norobežoti ar ūdens novadgrāvjiem. Nepieciešamības gadījumā uguns dzēšanai var tikt izmantoti ieguves teritorijā esoši ūdens krājumi, kas atradīsies kūdras laukos (savācējgrāvji). Lai nodrošinātu ūdeni objektam ugunsgrēka laikā, sagatavojot kūdras ieguves

teritoriju, tiks projektēti un izveidoti ūdens ņemšanas baseini. Piebraucamie ceļi atbildīs spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Infrastruktūra tiks izbūvēta ņemot vērā ugunsdrošības prasības kūdras ieguves laukos. Izstrādājot kūdras ieguves projektu, tajā tiks noteikts nepieciešamais ūdens apjoms un ūdens resursi, kas jāparedz ugunsgrēka dzēšanai šāda tipa objektos.

Paredzēts, ka ugunsdrošības pasākumu nodrošināšanai kūdras ieguves teritorijā atradīsies mobilie motorsūkņi (tehniskā kārtībā). Ir paredzēts, ka ieguves vietā tiks nodrošināts arī ugunsdzēsības inventārs (šļūtene, spaiņi, lāpstas, virves). Tā kā ieguves teritorijā darbosies tehnika, kas varētu izraisīt ugunsgrēku, kā preventīvie pasākumi tiek paredzēti – tehnikas aprikošana ar dzirksteļu slāpētājiem un ugunsdzēsamajiem aparātiem.

Iegūtās kūdras krautnes tiks veidotas tā, lai to izmēri atbilstu ugunsdrošības pasākumiem: visbiežāk noteikti parametri ir krautnes platība 2000 m², augstums 20 m, platums 14 – 16 m, attālums starp grēdām 8 m. Kūdras grēdas tiks izveidotas tā, lai to garākās malas būtu brīvi pieejama ugunsdzēsšanas tehnikai. Tiks nodrošināta tehnikas piekļuve no abām garenvirziena pusēm. Kā preventīvais pasākums ir paredzēts regulāri veikt temperatūras mērījumus krautnēs, tā monitorējot potenciālās ugunsgrēka izcelšanās vietas.

Paredzēts, ka ieguves teritorijai tiks izstrādāts ugunsdrošības plāns. Darbinieki tiks apmācīti kā rīkoties ugunsgrēka izcelšanās gadījumā. Smēķēšana ieguves teritorijā būs atļauta tikai speciāli ierīkotās vietās.

1.11. Derīgo izrakteņu laukuma slēgšana, plānotie rekultivācijas pasākumi, iespējamā teritorijas turpmākā izmantošana, tajā skaitā nepieciešamības gadījumā arī saistībā ar jau esošo kūdras ieguves laukumu izstrādes un rekultivācijas pasākumiem

Plānojot kūdras ieguves vietas attīstību, nav iespējams paredzēt vai visa atradne tiks izstrādāta pilnā apjomā. Pastāv iespēja, ka ieguves vieta var tikt slēgta dažādu neplānotu apstākļu dēļ, piemēram, ugunsgrēks, ekonomiskā situācija. Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība", pēc kūdras ieguves pabeigšanas ir jāveic teritorijas rekultivācija. Teritorijas rekultivācija var tikt veikta, veicot renaturalizāciju, sagatavojot teritoriju lauksaimniecības, mežsaimniecības vajadzībām, izveidojot ūdenstilpes u.c.

Teritorijām ir jāatbilst noteiktam statusam, lai tajās varētu veikt rekultivācijas darbus. Rekultivāciju kūdras ieguves teritorijās var veikt arī tad, ja ieguve vēl notiek. Rekultivāciju var veikt vietās, kur ieguve pārtraukta agrāk (vietas, kur vispirms jāpabeidz kūdras ieguve un vietas, kur rekultivācija jāveic uzreiz).

Rekultivācijai ir vairāk posmi. Sākotnēji teritorija tiek sagatavota turpmākajam zemes izmantošanas veidam. Veicot šo posmu, kūdras ieguvējs ir izpildījis savu uzdevumu teritorijas rekultivācijas procesā. Pēc iepriekšējo posmu pabeigšanas, rekultivācijas process paredz arī turpmāku teritorijas apsaimniekošanu.

Pirms rekultivācijas veida izvēles tiek izvērtētas pozīcijas. Lai tiktu noteikts piemērotākais rekultivācijas veids, ir nepieciešama noteikta informācija par ieguves vietu.

Kopumā iespējami sekojoši rekultivācijas veidi:

- renaturalizācija – dabiskās vides atjaunošana;
- daudzgadīgo zālāju izveidošana;
- aramzemju ierīkošana laukkopības kultūru audzēšanai;
- paludikultūru audzēšana;
- ūdenskrātuvju izveide;
- apmežošana;
- ogulāju audzēšana;

Vērtējot “Jegorovas purva” kūdras ieguves vietu, kā arī ņemot vērā ekonomiski izdevīgāko risinājumu (gan kūdras ieguvējam, gan zemes īpašniekam) un klimatiskos apstākļus, piemērotākie rekultivācijas veidi šai teritorijai būtu apmežošana un ogulāju audzēšana. Ir pierādīts, ka šie divi veidi rada viss mazākās CO₂, CH₄ emisijas. Izvēloties attiecīgos kokus meža izveidei (šajā gadījumā skuju koki un bērzi) un piemērotākos ogulājus (dzērvenes un mellenes), šai teritorijai ir iespēja būt ilgtspējīgai. Nākotnē tā varētu sniegt ekonomisko ieguvumu tās īpašniekiem un papildus nepasliktināt, bet uzlabot klimatiskos apstākļus. Kūdras izstrādātājs var veikt “Jegorovas purva” rekultivācijas pasākumus jau pēc pirmās ieguves zonas izstrādes pabeigšanas, tā nodrošinot teritorijas potenciāla lietderīgu izmantošanu ilgtermiņā. Rekultivācijas veida izvēlē priekšroka būtu apmežošanai, jo tas ir galvenais AS “Latvijas Valsts meži” darbības virziens. Uzņēmumam ir ilggadīga pieredze šādu teritoriju kvalitatīvā un ilgtspējīgā izmantošanā un apsaimniekošanā. Kā alternatīva būtu izmantojama ogulāju audzēšana. Paredzams, ka purva rekultivācija sāksies no tā R gala virzienā uz A.

Lai apmežošana būtu iespējama, ir jāizpildās noteiktām prasībām, kā arī, lai varētu tikt veikta ogulāju audzēšana, ir jāizvērtē noteikti kritēriji.

Izvēlētie rekultivācijas veidi atbilst Baltinavas novada teritorijas plānojumā norādītajiem par ieteicamo rekultivācijas veidu izvēli pēc derīgā izrakteņa ieguves pabeigšanas.

2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

2.1. Ar darbību saistītās un tai piegulošās teritorijas apraksts

Paredzētās darbības teritorija atrodas Baltinavas novada Baltinavas pagastā. Teritorija austrumos robežojas ar Krievijas Federāciju, uz robežas atrodas dzelzceļa līnija "Rēzekne – Sanktpēterburga" (skatīt attēlu 3.1.1.). Paredzētās darbības teritorija ietilpst zemes īpašumā ar kadastra Nr. 3844 008 0007, zemes vienības kadastra apzīmējums 3844 007 0086. Īpašums pieder Latvijas Valsts Latvijas Republikas Zemkopības ministrijai un atrodas AS "Latvijas valsts meži" valdījumā.

Paredzētās izstrādes teritorijas Z, ZR, R, DR, saskaņā ar Baltinavas novada teritorijas pašreizējās izmantošanas karti, robežojas ar lauku zemēm un meliorētām lauku zemēm.

Izstrādes teritorijas tiešā tuvumā neatrodas dzīvojamās vai sabiedriskās ēkas, tuvākās apdzīvotās vietas ir viensēta "Austru mājas", kas atrodas ~ 1,05 km attālumā un viensēta "Paipalas", kas atrodas ~ 1,15 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas. Tuvākā viensēta Krievijas Federācijā ir viensēta Gologuzkas ciemā ~ 1,6 km no izstrādes teritorijas. Tuvākie ciemi "Safronovka" atrodas ~1,15 km, "Maksi" ~1,05 km, "Gologuzka" (Krievijas Federācija) ~2,00 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas.

2.2. Ar paredzēto darbību saistītās darbības, tajā skaitā izsniegtās atļaujas /tehniskie noteikumi, to nosacījumi un prasību analīze

Paredzētas darbības realizētājs pašlaik nav zināms, jo AS "Latvijas valsts meži" var noteikt kūdras atradnes izstrādātāju izsoles veidā. Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālā vides pārvalde AS "Latvijas valsts meži" pieteiktajai darbībai veikusi ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu, kā rezultātā tika piemērota IVN procedūra. Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālā vides pārvalde AS "Latvijas valsts meži" ir izsniegusi "Meža autoceļa "Jegorovas purva ceļš"" būvniecībai tehniskos noteikumus Nr. RE19TN0016. Tehniskajos noteikumos izvirzītās prasības tiks ievērotas, ja tiks pieņemts lēmums par autoceļa būvniecību. Ņemot vērā to, ka nav zināms atradnes izstrādātājs, pagaidām nevar izvērtēt izsniegtās atļaujas nosacījumus. Ņemot vērā citiem kūdras purvu izstrādātājiem izsniegtās atļaujas, arī šī purva izstrādātājam ar vislielāko varbūtību būs nepieciešama B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Atļaujas kategorijas līdžīgiem uzņēmumiem ir izsniegtas atbilstoši MK noteikumiem Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 1. pielikuma 4.1., 4.2. punktiem un 2. pielikuma 2.6.7. punktam. Iespējams arī vēl citas palīgdarbības, kurām tiks piemēroti B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumi un prasības, kas uzņēmumam būs jāievēro. Šobrīd, atbilstoši zināmajiem paredzētās darbības parametriem, kūdras ieguvei objektā "Jegorovas purvs" nav nepieciešama piesārņojošās darbības atļauja.

2.3. Paredzētās darbības atbilstība teritorijas pašreizējai un noteiktajai plānotajai (atļautai) izmantošanai un aprobežojumi

Paredzētās darbības teritorijā ir spēkā Baltinavas novada teritorijas plānojums "Baltinavas pagasta teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam" "Grafiskā daļa", "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", apstiprināti 2013. gada 21. februārī (Baltinavas novada domes sēdes protokols Nr.2.3.§). Atbilstoši teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartei „Baltinavas pagasta teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” , paredzētās darbības vietā noteiktā plānotā izmantošana ir M1 - mežu teritorija (valsts meži). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos paredzētās pamatprasības mežu teritorijām, kas atrodas "Latvijas valsts mežu" valdījumā, šo teritoriju izmantošanai nosaka, ka viens no galvenās izmantošanas veidiem ir bieži sastopamo derīgo izraķteņu ieguve. Baltinavas novada "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" paredz, ka pēc derīgo izraķteņu karjeru ekspluatācijas beigām teritorija ir jārekultivē. Pēc rekultivācijas nosakāma izmantošana atbilstoši funkcionālajai zonai Mežu teritorija (M) vai Lauku zemes (L) vai Ūdeņu teritorija (U). Rekultivācijas veids jāsaskaņo ar Pašvaldību.

Teritorijas plānojumā nav noteikti īpaši aprobežojumi paredzētās darbības vietā.

Plānotās darbības teritorijai ir noteikts apgrūtinājums – pierobežas josla. Pierobežas apgrūtinājuma Nr. 7316120300, savukārt pierobežas joslas apgrūtinājuma Nr. 7316120200.

2.4. Hidroģeoloģisko apstākļu raksturojums kūdras ieguvei paredzētajā un tai piegulošajā teritorijā

No hidroģeoloģiskā viedokļa "Jegorovas purvs" ietilpst Kūkavas upes (ŪSIK kods 6832:01) baseinā, kura atrodas apmēram 1,2 km uz rietumiem no atradnes. Kā minēts augstāk, galvenie gruntsūdens plūsmas virzieni ir ZA – DA virzienā t.i. uz Utrojas upi. Šī upe jau vēsturiski ir izmantota, lai novadītu lieko ūdeni no "Jegorovas purva". Pamatojoties uz hidroģeoloģiskajā atzinumā (skatīt pielikumu Nr. 7) par kūdras atradni konstatēto, šobrīd Kūkavas upe, kura atrodas uz R no atradnes, būtu izmantojama kā promteka purva nosusināšanas laikā, jo, atšķirībā no iepriekš izmantotās Utrojas upes, tā atrodas Latvijas teritorijā.

Purva DR malā jau ir izveidoti divi notekgrāvji, kuri ieplūst augstāk minētajā koplietošanas notekā (ŪSIK kods 6832533:01) aptuveni 7,3 km no ietekas Kūkavas upē. Atradnes teritorijā ir reģistrēti divi grāvji: grāvis purva ZR daļā, ŪSIK kods 6832533:06, 250 m garumā, un koplietošanas ūdens noteka DR daļā, ŪSIK kods 6832533:01, 100 m garumā, kura vēsturiski tikusi izveidota kūdras ieguvei. Purva DA un ZA daļā esošās notekas ieplūst Krievijas Federācijas teritorijā. Sīkaku informāciju par purva teritorijā izvietotajām notekām var skatīt hidroģeoloģiskajā atzinumā "Par ūdens novadīšanas iespējām "Jegorovas purvā". Papildus šim atzinumam ir sagatavots arī virszemes ūdens tecēšanas virziena plāns notekās, pēc kura var secināt, ka virszemes ūdens tecēšanas virziens ir vērsts galvenokārt ZR – Z virzienā.

2.5. Kūdras ieguvei paredzētās teritorijas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums, paaugstinātā ģeoloģiskā riska nogabalu raksturojums; mūsdienu ģeoloģiskie procesi

Izpētes laukums no fiziskās ģeogrāfijas viedokļa ir izvietots Veļikajas zemienes R daļā un Abrenes nolaidenuma D daļā. Ģeomorfoloģiski atradne ietilpst Veļikajas zemienes glaciolimnisko kvartāra nogulumu zonā, kuri galvenokārt sastāv no dažādgraudainas smilts, aleirīta, kā arī māla nogulumiem. Šie nogulumi veido lēzeni viļņotu līdzenumu, kurš izveidojies kūstošā ledāja priekšā. Kvartāra nogulumu biezums, pēc pieejamās informācijas, atradnes teritorijā un tās apkārtnē nepārsniedz 10 m. Skaitot no zemes virsmas, visdziļāk šajā kvartāra kompleksā iegul Latvijas leduslaikmeta morēnas mālsmilts un smilšmāla nogulumu, kuru biezums variē 1 līdz 5 m biezumā. Vairākās vietās reģionā morēnas mālsmilts vai smilšmāls ir daļēji vai pilnībā pārskaloti. Virs šiem nogulumiem lielākoties iegul māla vai aleirītiskas smilts slāņi (1 – 4 m biezumā), savukārt, zemes virsmas pazeminājumos (t.sk. atradnes teritoriju) iegul holocēnie purvu nogulumu – kūdra.

Zem kvartāra virsmu veido samērā līdzens Devona nogulumiežu komplekss kuru virsmas dziļums vidēji atrodas 85 m v.j.l. Devona nogulumiežu komplekss reģionā galvenokārt ir veidots no Katlešu (D3kt) un Ogres (D3og) svītas smilšakmeņiem, māliem un mergēļiem. Savukārt Krievijas Federācijas pierobežā (t.sk. atradnes teritorijā) zem kvartāra nogulumus veido Daugavas svītas dolomīti (D3dg), kas dažviet atsedzās lielāko upju krastos.

Atradnes zemes virsma ir samērā vienveidīga, "Jegorovas purvs" no purvu klasifikācijas viedokļa ir uzskatāms kā augstais purvs. Atbilstoši reģionālajai ģeoloģijai, atradnes izpētes laikā zem holocēna nogulumiem tika atsegti glaciolimniskas (glQ₃) izcelsmes māla un mālaina aleirīta nogulumu, savukārt pacēlumos tika fiksēti smilts nogulumu ar atsevišķu māla un/vai aleirīta piejaukumu. Kūdras materiāla segkārtu veido gaiši brūns sfagnu segšņu slānis ar augu un krūmu saknēm. Segkārtas biezums teritorijā variē no 0,10 līdz 0,40 m (vidēji 0,20 m).

Purva veidošanās procesā sākotnēj, tajā uzkrājušies vidēji un labi sadalījusies zemā tipa kūdra kura galvenokārt ir izplatīta atradnes centrālajā daļā. Virs zemā tipa kūdras iegul vidēji un labi sadalījusies pārejas tipa kūdra, kuras galvenie izplatības iecirkņi ir atradnes centrālajā un rietumu daļā. Pārejas tipa kūdras sedz vidēji un labi sadalījusies augstākā tipa kūdra virs kuras iegul mazzasadalījusies augstā tipa kūdra. Augstā tipa kūdra pārklāj gandrīz visu atradnes teritoriju. Pēc izpētes datiem biežākie derīgā materiāla slāņi ir fiksēti atradnes centrālajā un austrumu daļā. Kopējais derīgā materiāla biezums variē no 0,6 līdz 5,8 m, savukārt tā vidējais derīgās slāņkopas biezums atradnē kopumā ir 3,61 m.

Pēc izpētes datu sniegtās informācijas par vājas nestspējas gruntīm atradnes teritorijā var uzskatīt visu derīgo kūdras slāņkopu, kā arī, ņemot vērā faktu, ka gruntsūdens līmenis atradnes teritorijā ir salīdzinoši augsts var pieņemt, ka arī zem derīgā slāņa iegulošās smilšainās un mālainās gruntis ir ar vājām nestspējas īpašībām. Kopumā šīs gruntis no inženierģeoloģiskā viedokļa ir uzskatāmas par celtniecībai nepiemērotām un veicot jebkāda veida būvniecību būtu jānorok.

Savukārt, priekš turpmākas derīgā materiāla izstrādes atradnes "Jegorovas purvs" inženierģeoloģiskie apstākļi ir vērtējami kā labvēlīgi.

Derīgo izrakteņu ieguves laikā no mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem ir jāpievērš uzmanība pārpurvošanās riskam, taču ņemot vērā, ka uzsākot purva nosusināšanu, papildus kūdras materiāls purvā vairs neuzkrāsies, pārpurvošanās risks izstrādātajās daļās būs minimāls.

2.6. Teritorijas hidroģeoloģiskais raksturojums

Atradnes teritorijā kvartāra ūdens horizontu veido divi savā starpā minimāli saistīti ūdens horizonti - holocēnie purva nogulumu, kuri galvenokārt atradnes teritorijā ir ūdens piesātināti un ar salīdzinoši vāju ūdens caurlaidību, kā arī augšpleistocēnas glaciolimnisko (glQ3) nogulumu ūdens horizonts. Pēc 2017. g. izpētes sniegtās informācijas gruntsūdens līmenis atradnes teritorijā tika fiksēts 0,0 – 0,8 m dziļumā no zemes virsmas. Teorētiskā gruntsūdens plūsma ir galvenokārt tendēta ZA – DA virzienā, kur pēc izpētes datiem ir novērojams visizteiktākais gruntsūdens līmeņa kritums. Tas ļauj secināt, ka gruntsūdens atradnes teritorijā visaktīvāk tiek novadīts uz Krievijas Federācijas teritorijā esošo Utrojas upi. Kopumā kūdras ūdens horizonts atradnes teritorijā ir samērā neviendabīgs, kas visticamāk ir izskaidrojams ar esošajiem drenāžas un meliorācijas pasākumiem teritorijā.

2.7. Kūdras ieguvei plānotās teritorijas un apkārtnes dabas vērtību raksturojums

Plānotā kūdras ieguves atradne visā tās platībā atbilst vidējās un zemas kvalitātes ES aizsargājamam biotopam *7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*, taču biotopam nav atjaunošanās perspektīva.

Purva specifisko putnu fauna ir izteikti nabadzīga, atradnes teritorija nav piemērota purvam specifisku putna sugu ligzdošanai.

Ņemot vērā zemas kvalitātes biotopu izplatību un atradnes teritorijas nepiemērotību purvam specifisku putnu sugu ligzdošanai, atradne kopējās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir maznozīmīga.

Ārpus atradnes un atjaunojamās/būvējamās infrastruktūras (pievedceļš, novadgrāvji) ietekmes zonā aizsargājамie biotopi nav konstatēti.

Ņemot vērā iepriekšējos argumentus, atradnes teritorijā saskaņā ar kartogrāfisko pielikumu, ir pieļaujama kūdras ieguve un saistītās infrastruktūras (grāvji un pievedceļi) izbūve.

Novadot ūdeni no atradnes DR virzienā, projektēšanas gaitā ir novērtējama nepieciešamība novadgrāvja lejtecē, pirms tā ievadīšanas Kūkovas upē, eutrofikācijas un piesārņojuma mazināšanai ar augsnes daļām, izveidot gultnes padziļinājumu (nosēdbedri) sanešu uzkrāšanai.

Ņemot vērā apstākli, ka tieši rakšanas laikā ir vislielākā duļķu un augsnes daļiņu ievade ūdenstecē, nosēdbedre ir izrokama pirms novadgrāvja pārtīrīšanas darbu uzsākšanas un darbus pabeidzot, nosēdbedre ir pārtīrāma.

Ievērojot iepriekšējo punktu nosacījumus, novadgrāvju pārbūve un būvniecība Kūkovas upi neietekmēs negatīvi.

Pēc kūdras resursu izstrādes atradnes teritorija iespēju robežās ir renaturalizējama un ir atjaunojams mitrāju biotops. . Papildus teritorijas daļā, kur nav iespējama renaturalizācija veicama rekutivācija – apmežošana..

2.8. Ainaviskais un kultūrvēsturiskais teritorijas un apkārtnes nozīmīgums. Tuvākie valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti

Paredzētās darbības teritorijā vai tās tiešā tuvumā neatrodas valsts aizsargājami kultūrvēsturiski vai dabas tūrisma objekti vai zonas. Tuvākais valsts nozīmes aizsargājamais kultūras piemineklis ir Baltinavas pareizticīgo baznīca (aizsardzības numurs - 2831¹), kura atrodas Baltinavā ~ 3,6 km attālumā no paredzētās darbības teritorijas, un vietējās nozīmes kultūras piemineklis „Safronovkas krucifiks”, kas atrodas ~1,0 km attālumā.

Paredzētās izstrādes teritorijai tuvākās rekreācijas un tūrisma vietas ir Motrīnes ezers, kas ir NATURA 2000 teritorija un atrodas ~8,5 km attālumā, Svātūnes ezers ~ 10,2 km attālumā, kā arī atpūtas vieta "Puncuļova" ~5,1 km attālumā. Visi iepriekš minētie objekti atrodas pietiekamā attālumā, lai paredzētās darbības ietekme uz tiem nebūtu klasificējama kā būtiska.

2.9. Objektam paredzētajā teritorijā un tās apkārtņē esošo citu vides problēmu un riska objektu raksturojums

Paredzētās darbības teritorijā ir spēkā Baltinavas novada teritorijas plānojums "Baltinavas pagasta teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam" ar grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem . Baltinavas novada teritorijā neatrodas būtisku sprādziena vai citādi ugunsbīstami riska objekti. Teritorijas tuvumā nav arī rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu, kas tehnoloģiskajos procesos izmantotu videi bīstamas vielas. Novada teritorija atrodas nomaļus no galvenajām valsts autoceļu maģistrālēm, tāpēc bīstamo kravu pārvadājumu risks vērtējams kā nebūtisks. Atbilstoši Baltinavas pagasta teritorijas plānojuma 2013. – 2025. gadam grafiskajai daļai, teritorijas tiešā tuvumā nav esošas derīgo izrakteņu ieguves vietas. Purva ieguves vietas apkārtnes teritorijā ir lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Kā potenciālais riska objekts varētu tikt uzskatīta dzelzceļa līnija "Rēzekne – Sanktpēterburga". Pa Baltinavas novada robežu ar Krievijas Federāciju atrodas dzelzceļa līnija, pa kuru notiek naftas produktu pārvadājumi, taču tie nav regulāri.

2.10. Ierobežojumi, kas saistīti ar darbības vietas atrašanos pie robežas ar Krievijas Federāciju

Plānotās darbības teritorijai ir noteikts apgrūtinājums – pierobežas josla (platība – 369.85 ha).

¹ https://is.mantojums.lv/?id=&title=&type_group=&value_group=1&dating=&address=Baltinava&region=2

Pierobežas apgrūtinājuma Nr. 7316120300, savukārt pierobežas joslas apgrūtinājuma Nr. 7316120200.

Uz teritoriju pierobežas joslu attiecas pierobežas joslas nosacījumi (12.11.2009. likums "Latvijas Republikas valsts robežas likums"; 14.08.2012. MK noteikumi Nr.550 "Noteikumi par Latvijas Republikas valsts robežas joslu, pierobežas joslu un pierobežu, kā arī pierobežas, pierobežas joslas un valsts robežas joslas norādījuma zīmju un informatīvo norāžu paraugiem un to uzstādīšanas kārtību"). Teritorijā ir spēkā esošs 17.05.2007. likums „Par Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas līgumu par Latvijas un Krievijas valsts robežu”. Būtiskākie ierobežojumi no teritorijas plānojuma viedokļa ir saistīti ar 12 m platu zonu no valsts robežas līnijas, kas ir noteikta kā valsts robežas josla, kura izmantojama tikai robežsardzes vajadzībām.

Krievijas Federācijas teritorijā atrodas neliela daļa no kopējā purva teritorijas. Šajā teritorijā purvam piekļaujas lauksaimniecības zemes un DA stūrī neliela meža teritorija. Krievijas federācijas teritorijā ap purvu ir veikti norobežošanas pasākumi, lai nodrošinātu kvalitatīvas lauksaimniecības zemes saglabāšanu un novērstu to applūšanu. Ap purvu ir izveidoti kontūrgrāvji. Savukārt purva D daļai, kurā paredzēta kūdras ieguve, piekļaujas meža zemes. Purvu tā ZA daļā pāršķel dzelzceļa līnija, kas no A puses kalpo kā šķērslis, aiz kuras atrodas plašas lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

Nemot vērā, ka Latvijas PSR laikā šī purva teritorija tika paredzēta un definēta kā kūdras potenciālā ieguves teritorija, ir pamatoti uzskatīt, ka dzelzceļa līnijas būve ir veidota tā, lai, izstrādājot purvu, ietekme uz infrastruktūra būtu minimāla. Dzelzceļa līniju no purva norobežo kontūrgrāvji, līdz ar to ietekme būs samazināta labāk, nekā gadījumā, ja tādi nebūs izveidoti.

3. IESPĒJAMĀ IETEKEME UZ VIDĪ KŪDRAS IEGUVES LAUKU IERĪKOŠANAS UN EKSPLUATĀCIJAS LAIKĀ

3.1. Ar teritoriju sagatavošanu saistīto ietekmju izvērtējums

Kūdras ieguves lauku sagatavošanai nepieciešamā tehniska radīs gan troksni, gan emisijas gaisā. Emisijas tiks radītas arī no iegūtās kūdras transportēšanas. Šīs piesārņojuma emisijas ir izvērtētas 4.2., un 4.7 nodaļās. Teritorijas nosusināšanas rezultātā tiks ietekmēti konkrētas teritorijas hidroģeoloģiskie, hidroloģiskie un ģeoloģiskie apstākļi. Šo darbību ietekmes ir apskatītas un izvērtētas 4.9., 4.11., 4.12. nodaļās. Kūdras ieguves teritorijās svarīgi ir nodrošināt ugunsgrēka neizcelšanos. Ugunsdrošības pasākumi ir izvērtēti 2.10 nodaļā.

3.2. Prognozētās gaisa piesārņojošo vielu emisijas un izmaiņas gaisa kvalitātē

Emisiju aprēķins veikts, lai novērtētu emisiju ietekmi no kūdras ieguves teritorijā "Jegorovas purvā" uz apkārtējo vidi. Kūdras ieguve tiks veikta, izmantojot frēzēšanas un griešanas metodes, tādējādi iegūstot frēzkūdru un gabalkūdru.

Gaisu piesārņojošās vielas, izmantojot frēzkūdras ieguves metodi, radīsies gan ieguves procesā no tādām tehnoloģiskām darbībām kā kūdras frēzēšana, rušināšana (irdināšana), vālošana, bērtņu veidošana, gan kūdras transportēšanas procesā.

Gaisu piesārņojošās vielas, izmantojot gabalkūdras ieguves metodi, radīsies no gabalkūdras pārkraušanas un transportēšanas, jo ieguves procesā grieztās kūdras "klucīšu" mitrums ir ap 90%, kā rezultātā cieto daļiņu emisijas apkārtējā vidē neveidojas. Pēc tam, kad gabalkūdras "klucīši" sasnieguši noteikto mitrumu, tos transportē uz krautņu vietām. Emisiju aprēķini veikti, pielīdzinot gabalkūdras pārkraušanu un transportēšanu frēzkūdrai, jo gabalkūdras emisijas faktori nav pieejami. Degvielas transportēšana uz ieguves vietu tiks veikta ar atbilstoši aprīkotu transportu un sertificētās degvielas tvertnēs. Uzpilde notiks tam paredzētā un no betona plātnēm izveidotā tehnikas apkopes laukumā. Uzglabāšana atradnes teritorijā nav paredzēta.

Esošā piesārņojuma līmeņa izkliedes modelēšana (bez operatora) veikta VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" ar programmu EnviMan (beztermiņa licence Nr. 0479-7349-8007, versija 3.0) izmantojot Gausa matemātisko modeli.

Operatora piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, par pamatu izmantojot aprēķinos iegūto piesārņojošo vielu apjomus. Piesārņojošo vielu emisiju modelēšana veikta četriem scenārijiem:

- Kūdra tiek izvesta pa grants ceļu - 1. pievedceļš līdz pašvaldības nozīmes ceļam P45;
- Kūdra tiek izvesta pa grants ceļu – 1. pievedceļš līdz vietējas nozīmes ceļam

V479.

- Kūdra tiek izvesta pa grants ceļu - 2. pievedceļš līdz pašvaldības nozīmes ceļam P45;
- Kūdra tiek izvesta pa grants ceļu – 2. pievedceļš līdz vietējas nozīmes ceļam V479.

Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultāti liecina, ka robežlielumi ārpus darba vides netiek pārsniegti, līdz ar to pastāv iespēja izmantot jebkuru no četrām alternatīvām. Būtiskākās izmaiņas gaisa kvalitātē no plānotās darbības ir saistītas ar cieto daļiņu emisiju apkārtējā vidē. Mazākas piesārņojošo vielu koncentrācijas veidojas 1. un 3. scenārijā. Cieto daļiņu koncentrāciju samazināšanai uz ceļiem sausuma periodos kā risinājums var tikt izmantots – ceļu laistīšana.

3.3. Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju novērtējums

Purvi, uzņemot no atmosfēras oglekļa dioksīdu un, veidojot lielu daudzumu organiskā materiāla, ir milzīga oglekļa krātuve. Cilvēka darbības rezultātā degradētie purvi jeb kūdrāji rada nozīmīgas oglekļa dioksīda CO₂ emisijas, tādēļ to rekultivācija ir ļoti svarīga.² Rekultivācija ietver apmežošanu, ogu audzēšanu, mitrāju atjaunošanu, ūdenstilpņu izveidi u.c.

Viena gada laikā no atklātajiem kūdras ieguves laukiem emitē 21,51 tūkst. tonnu CO₂ ekv., kas ir 1,7% no 2016.gada emisiju inventarizācijas³ apkopotajiem datiem no Latvijas purvos dārzkopībai iegūtās kūdras rādītājiem. Kopējās 58 gadu emisijas ir 1247,58 tūkst. tonnu CO₂ ekv.

Bez purva izstrādes emisijām, nepieciešams izvērtēt arī emisijas no renaturalizācijas procesa, kas pieņemts 100 gadu. Purvam veidojoties, samazinās CO₂ emisijas, kuras tiek piesaistītas, palielinoties dzīvībai biomasai, turpretim palielinās CH₄ emisijas no applūšanas.

Plānots, ka kūdras ieguve tiks pabeigta līdz 0,6 m slānim. Vidējās ikgadējās SEG emisijas no augsnes renaturalizācijas, ja tiek renaturalizēta visa purva teritorija ir 0,688 tūkst. tonnu CO₂ ekv.gadā, bet pie daļējas renaturalizācijas 124,4 ha platībā – 0,382 tūkst. t CO₂ ekviv, pārējos 100 ha veicot rekultivāciju – apmežošanu. Apmežošanas (purva pārveidošana meža zemēs) rezultātā paredzētais emisiju samazinājums būs - 0,064 tūkst. tonnu CO₂ gadā.

Rekultivētās platības rada ievērojami zemākas CO₂ emisijas (3%) salīdzinot ar kūdras ieguves laukiem, līdz ar to, kūdras ieguvi nepieciešams organizēt pēc iespējas efektīvu, tādējādi samazinot laika periodu, kad kūdras lauki ir atsegti un paralēli uzsākt pakāpenisku kūdras lauku rekultivāciju. No klimata pārmaiņu mazināšanas viedokļa apmežošana tiek vērtēta kā efektīvākais rekultivācijas

² <http://www.silava.lv/23/section.aspx/View/175>

³ <https://unfccc.int/documents/65607>

veids. Apmežojot izstrādātu kūdras lauku, samazinās SEG emisijas. Apmežojot teritorijas, kur pabeigta kūdras ieguve, kūdras slāņa mineralizēšanās notiek lēnāk nekā, ja tos izmanto lauksaimniecībā, vai vispār nenotiek. Tāpēc, vērtējot kūdrāju tālākas apsaimniekošanas ietekmi uz klimatu, vietās, kur tas iespējams, ieteicama to izmantošana mežsaimniecībā.⁴

3.4. Trokšņa izplatības novērtējums

Vides trokšņa novērtēšanai un kartēšanai tika piemēroti:

- Dienas trokšņa rādītājs – Ldiena,
- Vakara trokšņa rādītājs – Lvakars,
- Nakts trokšņa rādītājs – Lnakts.

Vieni no nozīmīgākajiem trokšņa avotiem uz apbūves teritorijām ir vietējās, reģionālās nozīmes valsts autoceļi un dzelzceļa līnija.

Autotransporta un dzelzceļa līnijas radītā trokšņa līmenis ir zems. Augstākais trokšņa līmenis novērojams viensētā „Angora”, dienā sasniedzot 45,0 dB (A) un vakarā 44,3 dB (A). Visās ar paredzēto darbību tuvākajās apbūves teritorijās netiek pārkāpti 07.01.2014. MK noteikumos Nr.16 vides trokšņa robežlielumi.

Lai novērtētu paredzētās darbības radīto trokšņa ietekmi, tika modelētas visas novērtējumā aprakstītās alternatīvas (maršruti), aprēķiniem izmantojot informāciju par pasūtītāja sniegto darba laiku un kūdras ieguves apjomiem.

Tā kā kūdras ieguve un transportēšana notiks tikai dienas periodā, aprēķini tika veikti tikai trokšņa rādītājam Ldiena.

Aprēķinot kopējo trokšņa līmeni, ir vērtēti rādītāji Ldiena, jo paredzēto darbību ir plānots veikt tikai dienas laikā.

Saskaņā ar modelēto summāro trokšņa līmeni, trokšņa līmeņa pieaugumi novērojami pie viensētām, „Lejas mājas”, „Lapiņi”, „Olūtiņi” realizējot maršrutu Nr.1, Nr.3, šīs viensētas atrodas aizsargjoslās gar autoceļiem, kur noteiktie trokšņa robežlielumi ir uzskatāmi par mērķlielumiem, pārējās viensētās trokšņa līmeņa palielināšanās nav novērojama.

Novērtējuma ietvaros tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas laikā netiks radīts būtisks trokšņa piesārņojums nevienā no vērtētajām paredzētās darbības alternatīvām. Pamatojoties uz aprēķinu rezultātiem, tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas laikā radītais trokšņa līmenis nepārsniegs 07.01.2014. MK noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldība kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus. Vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz kopējo trokšņa līmeni, tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas rezultātā kopējais

---

⁴ Priede A., Gancone A.(red)2019. Kūdras ieguves ietekmētu teritoriju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana. Baltijas krasti, Rīga.

trokšņa līmenis visvairāk pieaugs trīs viensētās („Lejas mājas”, „Lapiņas” un „Olūtiņi”), kuras atrodas aizsargjoslās gar autoceļiem, kur noteiktie trokšņa robežlielumi ir uzskatāmi par mērķlielumiem, bet kurās nav novērojami trokšņa robežlielumu pārsniegumi.

Ņemot vērā, ka paredzētās darbības realizācija nevienā no alternatīvām neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus un tās radītais troksnis būtiski nepalielinās ietekmi apbūves teritorijās, paredzētās darbības realizācija nebūtu ierobežojama.

3.5. Iespējamie kūdras transportēšanas maršruti

Ir pieņemts, ka gada laikā tiks iegūti 140 000 m³ kūdras. Iegūto kūdru no krautnēm ieguves teritorijā nogādās uz pārstrādes vietām. Ziņojuma izstrādāšanas laikā nav zināms kūdras izstrādātājs, kā arī kūdras pārstrādātājs, līdz ar to precīzi maršruti nav zināmi. IVN tiek izvērtēti maršruti līdz reģionālas nozīmes autoceļam P45 “Viļaka- Kārsava” un vietējas nozīmes ceļam V479 ”Baltinava-Punduri”:

- Maršruts Nr. 1- tiks izmantots esošais pievedceļš, kas uzsākas Purva D daļā, tad gar purva DR stūri virzās Z virzienā, līdz tas pāriet vietējās nozīmes ceļā. Tad tiek veikts pagrieziens D virzienā un tad R virzienā līdz reģionālās nozīmes autoceļam P45“Viļaka- Kārsava”. Kopējais maršruta garums ~7.6 km.
- Maršruts Nr.2- tiks izmantots esošais pievedceļš, kas uzsākas Purva D daļā, tad gar purva DR stūri virzās Z virzienā, līdz tas pāriet vietējās pašvaldības nozīmes ceļā. Maršruts turpinās veicot pirmo iespējamo pagriezienu uz A. Tālāk ceļš pēc laika pagriežas ZA virzienā un turpinās caur apdzīvoto vietu Maksi. Tālāk braucot, pa ceļu tas pagriežas uz Z līdz nonāk līdz vietējas nozīmes ceļa V 479”Baltinava-Punduri”. Kopējais maršruta garums ~10 km .
- Maršruts Nr. 3- tiks izmantots plānotais pievedceļš, kas uzsākas Purva Z daļā, tad gar purva ZR stūri virzās R virzienā, līdz tas pāriet vietējās nozīmes ceļā. Tad tiek veikts pagrieziens D virzienā un tad R virzienā līdz reģionālās nozīmes autoceļam P45“Viļaka- Kārsava”. Kopējais maršruta garums ~6 km.
- Maršruts Nr. 4- tiks izmantots plānotais pievedceļš, kas uzsākas Purva Z daļā, tad gar purva DR stūri virzās Z virzienā, līdz tas pāriet vietējās pašvaldības nozīmes ceļā. Maršruts turpinās veicot pirmo iespējamo pagriezienu uz A. Tālāk ceļš pēc laika pagriežas ZA virzienā un turpinās caur apdzīvoto vietu Maksi. Tālāk braucot, pa ceļu tas pagriežas uz Z līdz nonāk līdz vietējas nozīmes ceļa V 479”Baltinava-Punduri”. Kopējais maršruta garums ~5.7 km.

Par potenciāli piemērotākajiem maršrutiem ir uzskatāmi maršruti Nr. 1 un Nr. 3, jo tie atrodas vistuvāk reģionālajam autoceļam un tiem nepieciešami vismazākie pielāgošanas darbi (pārbūve un būvniecība). Šajos maršrutos esošie ceļi ir piemērotāki potenciālo transportēšanas funkciju pildīšanai, jo to lielākais posms ir pa pašvaldības autoceļu un pielāgošanas darbi ir nepieciešami

tikai pievedceļa posmam. Maršrutos Nr. 1 un Nr. 3 nebūs nepieciešams veikt apjomīgas ceļu pārbūves darbus, salīdzinot ar maršrutiem Nr. 2 un Nr.4. Maršrutu Nr. 3 un Nr.4 izmantošanas gadījumā ir paredzēts izbūvēt jaunu pievedceļu 350 m garumā, lai varētu nodrošināt piekļuvi no D puses. Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālā vides pārvalde jau ir izvērtējusi šo darbību un izvirzījusi vides aizsardzības prasības tehniskajos noteikumos. Pievedceļa izbūve nepieciešama tikai 350 m garumā, kas ietekmē salīdzinoši mazas platības. Maršrutu Nr. 1 un Nr.2. gadījumā pievedceļa pielāgošana kravas transporta vajadzībām būs nepieciešama ~ 3 km garumā. Maršrutu Nr.2 un Nr. 4 gadījumā būs nepieciešama ne tikai pievedceļu izbūve vai pārbūve, bet arī autoceļa pārbūve posmā no pievedceļa līdz Maksiem, jo šajā posmā ceļš ir šaurs un nepiemērots kravas transportam.

Maršruta izvēle būs tieši atkarīga no vienošanās rezultātiem ar zemju īpašniekiem, kuru īpašumus skars vai uz kuriem atrodas esošie, kā arī plānotie ceļi.

Vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz kopējo trokšņa līmeni, tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas rezultātā kopējais trokšņa līmenis visvairāk pieaugs trīs viensētās - „Lejas mājas”, „Lapiņas” un „Olūtiņi”, kuras atrodas aizsargjoslās gar autoceļiem, kur noteiktie trokšņa robežlielumi ir uzskatāmi par mērķlielumiem, bet kurās nav novērojami trokšņa robežlielumu pārsniegumi.

Realizējot kūdras izstrādi un izvešanu, nevienā no minētajām viensētām trokšņa līmenis dienas periodā nepārsniegs 07.01.2014. MK noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus neatkarīgi no izvēlētās alternatīvas.

Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultāti tuvējās viensētās liecina, ka robežlielumi tuvējās viensētās netiek pārsniegti, līdz ar to pastāv iespēja izmantot abus ceļu posmus. Lai gan mazāka ietekme uz viensētām ir izvēloties 2. un 4. maršrutus, līdz vietējas nozīmes ceļam V479. Cieto daļiņu koncentrāciju samazināšanai uz ceļiem P45 un V479 ilgstošos sausuma periodos kā risinājums var tikt izmantots – ceļu laistīšana.

3.6. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņas prognoze

Pamatojoties uz hidroloģiskajā atzinumā minēto tiek secināts, ka atradnes nosusināšanas vajadzībām, izvietojot kartu grāvjus atbilstoši Latvijas būvnormatīva LBN 224-15 “Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves” prasībām (vidējais attālums starp grāvju asīm – 20 m), ietekmei uz hidroloģisko režīmu ārpus atradnes teritorijas nevajadzētu būt. Papildus kartu grāvjiem ir nepieciešams izvietot novadgrāvjus ar dziļumu līdz 5 m. Tas, savukārt, var atstāt ietekmi uz mitrumu mīlošu augu un kukaiņu īpatsvaru atradnes teritorijā. Lai samazinātu risku applūdināt apkārtējās teritorijas ir svarīgi veikt regulāru novadgrāvju apsekošanu un, ja nepieciešams, to attīrīšanu vai pielāgošanu. Pieguļošās teritorijas lielākoties tiek izmantotas kā lauksaimniecības zemes un, lai gan derīgā materiāla ieguves procesā gruntsūdens atradnes teritorijā, visticamāk, tiks maksimāli pazemināts, tam nevajadzētu sevišķi ietekmēt apkārtējās teritorijas gruntsūdens līmeni. Ņemot vērā, ka kvartāra un zemkvartāra ūdens horizonti ir savstarpēji vāji norobežoti, ir jāpievērš

īpaša vērība tam, ka gruntsūdens piesārņojuma rezultātā, tas var salīdzinoši viegli infiltrēties Daugavas spiedūdeņu horizontā.

3.7. Ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas

Teritorija ap "Jegorovas purvu" ir mazapdzīvota. Vidēji līdz 2 km rādiusā ap purva teritoriju vēsturiski atrodas 7 viensētas, 4 īpašumi atrodas Latvijas republikas teritorijā, bet 3 Krievijas federācijas teritorijā. Apkārtējo māju ūdens ņemšanai privātajām vajadzībām izmanto gruntsūdens akas vai urbumus, kas ierīkoti augšdevona Katlešu – Ogres artēziskajā horizontā. Līdz ar to var secināt, ka purva izstrādes laikā veiktie meliorācijas un purva nosusināšanas pasākumi neietekmēs apkārtējo māju pazemes ūdens iegūšanas apstākļus.

3.8. Augsnes struktūras un mitruma izmaiņu prognoze

Nemot vērā, ka purva un apkārtējās teritorijas reljefs ir salīdzinoši lēzens un maz artikulēts, tiek prognozēts, ka augsnes struktūras un mitruma izmaiņas reģionāli nav paredzamas. Paredzams, ka augsnes struktūra un mitrums mainīsies purva teritorijā un ap purvu esošo novadgrāvju tuvumā. Izteiktas augsnes struktūras un mitruma sagaidāmas tajos laukumos, kuros notiks liekā ūdens novadīšana, kūdras frēzēšana un tam sekojoša žāvēšana. No augstāk minētā var secināt, ka kūdras purva izstrādes laikā ietekme uz augsnes struktūru un mitruma izmaiņām būs lokāla mēroga, bet ietekme uz apkārtējo lauksaimniecības un mežsaimniecības platību apsaimniekošanu netiek prognozēta.

3.9. Mūsdienu ģeoloģisko procesu izmaiņu prognoze

Prognozējot mūsdienu ģeoloģisko izmaiņu procesus purva teritorijā, jāņem vērā fakts, ka izstrādes laikā mainīsies kūdras nogulumu reljefs (forma) purva teritorijā. Kūdras frēzēšanas rezultātā sagaidāma kūdras kopējā biezuma samazināšanās, līdz ar to mainīsies augstuma atzīmes purva teritorijā. Ja pieņemam, ka kūdras vidējais derīgās slāņkopas aprēķinātais biezums ir ~3,61 m, tad attiecīgi jāreķinās, ka absolūtajās augstuma atzīmēs reljefs mainīsies no ~ 88,89 līdz 84,79 m. v.j.l. Kā agrāk novērots, pabeidzot purva izstrādi, notiek izstrādātās kūdras laukumu un ūdens novadīšanas grāvju aizpildīšanās ar atmosfēras nokrišņu ūdeni, gruntsūdeni, iespējams daļēji artēziskajiem ūdeņiem. Šādā veidā veidojas mākslīgi ezeriņi. Pieņemot, ka kūdras ieguves laikā nav paredzama zem kūdras esošās grunts izrakšana un ūdens mehāniska sūkņēšana ar lieljaudas sūkņiem, tad ietekme ap purvu esošo teritoriju ģeoloģiskajiem procesiem vērtējama kā niecīga.

3.10. Iespējamās ietekmes izvērtējums uz dabas vērtībām, bioloģisko daudzveidību, tās elementiem, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem

Apkārtējai teritorijai raksturīgs augsts lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars un salīdzinoši neliels daudzums mežu masīvu līdzenā vai neizteikti viļņotā reljefā. Z un R purvs robežojas ar lauksaimniecībā izmantojamām zemēm (graudaugu lauki) un šauru mežu joslu. D purvam piekļaujas vidēja lieluma mežu masīvs, kas sastāv no galvenokārt lapu kokiem (uz slapjām kūdras augsnēm) un nelielās platībās sastopami arī sausieņu koki.

Ietekme uz purvu (7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās) kūdras ieguves procesā atradnes teritorijā tiks regulēta ar meliorācijas sistēmu palīdzību un tiks pazemināts ūdens līmenis. Tiks noraksts aktīvās veģetācijas un kūdras virsējais slānis, atradnes robežās degradētā augstā purva biotops tiks transformēts saimnieciski izmantotā teritorijā bez aizsargājamam biotopam raksturīgām pazīmēm.

Ietekmi mazinošie pasākumi - lai gan kūdras ieguvē neizmantojāmā platība būs neliela, ir nepieciešams to saglabāt kā dzērveņu lasīšanas vietu. Lai nodrošinātu dzērveņu augšanai nepieciešamos apstākļus, ir nepieciešams iespēju robežās saglabāt atbilstošu mitruma režīmu. Kontūrgrāvju ietekmes mazināšanai un ieguvei piegulošās purva teritorijas hidroloģijas režīma saglabāšanai ir jāsamazina ūdens filtrācija (noplūde) pa atradnes perimetru, ko panāk ar sekojošu paņēmienienu – grāvju rakšanas tehnikai ir jāpārvietojas par ieguvei neizmantojamo pusi, no grāvjiem izraktā grunts ir novietojam uz atbērtnes, tādējādi sablīvējot kūdras virskārtu neizmantojamajā teritorijā un samazinot ūdens filtrāciju no teritorijas kontūrgrāvja virzienā.

Ietekme uz purva putniem – ietekme nebūs būtiska, jo kūdras atradne nav piemērota purva putnu ligzdošanai.

Ietekme uz ūdenstecēm – ja ūdens no atradnes uz Kūkovas upi tiks novadīts Z virzienā (attālums pa ūdensnotekām līdz Kūkovas upei ir ~ 7 km), tad īpaši Kūkovas upes aizsardzības pasākumi nav nepieciešami. Novadot ūdeni no ieguves DR virzienā (attālums līdz Kūkovas upei ir ievērojami mazāks kā Z risinājumā ~ 1.2 km), projektēšanas gaitā ir novērtējams novadāmā ūdens apjoms. Novadgrāvja lejtecē, pirms ievadīšanas Kūkovā, eutrofikācijas un piesārņojuma mazināšanai ar augsnes daļām, saskaņā ar AS "Latvijas valsts meži" Meža infrastruktūras objektu projektēšanas tehniskajiem noteikumiem ir izveidojams gultnes padziļinājums (nosēdbedre) sanešu uzkrāšanai.

Plānotā kūdras ieguves atradne visā tās platībā atbilst vidējās un zemas kvalitātes ES aizsargājamam biotopam *7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*, taču biotopam nav atjaunošanās perspektīva.

Nemot vērā zemas kvalitātes biotopu izplatību un atradnes teritorijas nepiemērotību purvam

specifisko putnu sugu ligzdošanai, atradne kopējās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir maznozīmīga.

Ievērojot iepriekšējos punktos izvirzītos nosacījumus, novadgrāvju pārbūve un būvniecība neietekmēs negatīvi Kūkovas upi.

Pēc kūdras resursu izstrādes atradnes teritorija iespēju robežās ir renaturalizējama un ir atjaunojams mitrāju biotops. Papildus teritorijas daļā, kur nav iespējama renaturalizācija veicama rekutivācija – apmežošana.

Ietekme uz ainavu ir sagaidāma, jo purva ainavu nomainīs kūdras ieguves lauki. Ieguves lauku ierīkošanas rezultātā tiks mainīta purva uzbūve - no purvainā meža tā pārveidosies kūdras lauku ainavā. Kūdras ieguves rezultātā vērtīgu ainavu platības netiks samazinātas.

3.11. Ierobežojumi, kas saistīti ar darbības vietas atrašanos pie robežas ar Krievijas Federāciju, kā arī paredzētās darbības īstenošanas risinājumi, lai neradītu negatīvu pārrobežu ietekmi

Plānotās darbības teritorijai ir noteikts apgrūtinājums – pierobežas josla (platība – 369.85 ha). Pierobežas apgrūtinājuma Nr. 7316120300, savukārt pierobežas joslas apgrūtinājuma Nr. 7316120200. Būtiskākie ierobežojumi no teritorijas plānojuma viedokļa ir saistīti ar 12 m platu zonu no valsts robežas līnijas, kas ir noteikta kā valsts robežas josla, kura izmantojamā tikai robežsardzes vajadzībām.

Krievijas Federācijas teritorijā atrodas neliela daļa no kopējā purva teritorijas. Purvu tā ZA daļā pāršķel dzelzceļa līnija, kas no A puses kalpo kā šķērslis, aiz kuras atrodas plašas lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Šajā teritorijā purvam piekļaujas lauksaimniecības zemes un DA zonā neliela meža teritorija. Krievijas Federācijas teritorijā ap purvu ir veikti norobežošanas pasākumi, lai nodrošinātu kvalitatīvas lauksaimniecības zemes saglabāšanu un novērstu to applūšanu. Ap purvu ir izveidoti kontūrgrāvji.

3.12. Paredzētās darbības iespējamo limitējošo faktoru analīze

IVN ziņojuma izstrādes procesā tika analizēti tādi darbību ierobežojošie faktori kā objektu aizsargjoslas, ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, ietekme uz ornitofaunu un ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

Atbilstoši spēkā esošajam Baltinavas novada teritorijas plānojumam "Baltinavas pagasta teritorijas plānojums 2013. – 2025.gadam" "Grafiskā daļa"⁵, un aizsargjoslu likumam, ir izveidojamas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm un aizsargjoslas gar autoceļiem.

Plānotās darbības teritorijai ir noteikts apgrūtinājums – pierobeža. Pierobežas apgrūtinājuma Nr.

⁵ <http://www.baltinava.lv/pages/teritorijas-planojums-13-25.html>

7316120300, savukārt pierobežas joslas apgrūtinājuma Nr. 7316120200.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu informācijas sistēmu "OZOLS", Purva Z daļā tam pieguļ Eiropas nozīmes biotops 6270* "*Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*". Potenciāli šo teritoriju varētu ietekmēt kūdras ieguves kontūrgrāvja izveide.

Ekspluatācijas aizsargjoslas - meliorācijas būves (novadgrāvji) un būves.

Atbilstoši „Aizsargjoslu likumam”, aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu pārbūvei. Atbilstoši Baltinavas novada teritorijas plānojumam paredzētās darbības realizēšanai ir izvērtēti četri kūdras transportēšanas maršruti līdz reģionālam autoceļam un vietējas nozīmes autoceļam pa pašvaldību ceļiem. Autoceļiem ir noteiktas aizsargjoslas gar autoceļiem. Šajā gadījumā ir saistoši A grupa – ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu satiksmi starp apdzīvotām vietām vai savieno apdzīvotas vietas ar valsts autoceļiem; Maršrutos Nr.1 un Nr.3 kūdras transportēšana notiks kādā posmā notiks pa A12-“Baltinava – Safronovka” . Savukārt maršrutos Nr. 2 un Nr.4 kādā posmā transports brauks pa A23 - “Neiviņi – Maksī”. Maršrutos Nr. 2 un Nr.4 nepieciešama pievedceļa izbūve, kam potenciāli noteiks aizsargjoslas gar autoceļu.

Konkrēti Aizsargjoslas platums gar autoceļiem ir 30 metru. Nepieciešamības gadījumā paredzētās darbības realizētajam kūdras transportēšanas maršrutā esošā ceļa un brauktuves pārbūves, vai rekonstrukcijas būs nepieciešams saņemt autoceļa īpašnieka saskaņojumu.

Īpaši aizsargājamās sugas un biotopi - paredzētās darbības teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, kā arī paredzētās darbības tiešās ietekmes teritorijā neatrodas ES nozīmes biotopi. Līdz ar to paredzētās darbības vietai nav noteikti ierobežojoši nosacījumi.

Ornitofauna - saskaņā ar eksperta sniegto novērtējumu, paredzētās darbības teritorijā no aizsargājamajām putnu sugām teritorijā tika konstatēta ierobežoti izmantojamā īpaši aizsargājamā, kā arī ES aizsargājamā putnu suga – rubenis Tetrao tetriz - viens tēviņš. Purva vienveidīgā struktūra, aizaugšanas un degradēšanas pakāpe, kā arī slīkšņu un mitru ieplaku trūkums ļauj secināt, ka teritorija nav nozīmīga rubeņa dzīvotne. Arī kopējā ornitofauna kūdras atradnes teritorijā ir nabadzīga. Citu aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai plānotās atradnes teritorija ir nepiemērota. Citu aizsargājamo putnu sugu ligzdošana plānotās atradnes teritorijā ir maz ticama. Šādas struktūras purvos ir iespējama Latvijas īpaši aizsargājamās putnu sugas – lielās čakstes Lanius excubitor ligzdošana, taču tā nav konstatēta. Līdz ar to purvs specifiskās ornitofaunas saglabāšanā ir nenozīmīgs.

3.13. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi būtiskuma izvērtējums

Īpaši aizsargājami biotopi un sugas – atbilstoši eksperta apsekojumam⁶ konstatēts, ka visa atradnes teritorija atbilst ES aizsargājamajam biotopam *7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*, veģetācija atbilst nosusināšanas vidēji līdz stipri ietekmētiem purviem, kur nosusināšanās turpinās. Plānotās ieguves vieta apmēram pirms desmit gadiem ir degusi.

Nemot vērā ugunsgrēka radītās sekas, teritorijā ir konstatēti un bieži sastopami sausi priežu stumbeņi, kā arī intensīvas priežu un bērzu paaugas veidošanās. Kopējā purva teritorijā sastopamā veģetācija liecina par visaptverošu nosusināšanos. Konstatēts, ka aizsargājamas mežu biotopa atradnes ietekmes zonā un piegulošajās mežu teritorijās nav sastopami. Kopējā ornitofauna kūdras atradnes teritorijā ir nabadzīga. Līdz ar to purvs specifiskās ornitofaunas saglabāšanā ir nenozīmīgs.

Virszemes ūdeņu kvalitāte. "Jegorovas purvs" atrodas Kūkovas (ŪSIK kods 6832:01) baseinā. Lai novadītu ūdeni no ieguves teritorijas, tiek plānots izmantot meliorācijas grāvjus. Vēsturiski purva ūdeņi tika novadīti no purva ZA un DA zonas uz Utrojas upi, kura atrodas Krievijas federācijas teritorijā. Esošā situācija rāda, ka šobrīd tieši Kūkovas upe (ŪSIK kods 6832:01) tiek izmantota kā promteka, kas veic purva nosusināšanas funkciju. Konstatēts, ka valsts nozīmes ūdens notekā Kūkovas upē novadītais ūdens daudzums neradīs būtisku ietekmi uz hidroloģisko režīmu. Lai tiktu novērsta apkārtējās teritorijas applūšana, tiks veikta ūdens notekas (ŪSIK kods 6832533:01), līdz pat ūdens notekai Kūkova (ŪSIK kods 6832:01), tīrīšana, padziļināšana, apauguma novākšana, bebru aizsprostu likvidēšana. Plānojot kūdras ieguvī, zemes īpašumam ar kadastra Nr. 3844 007 0086kā promteka jāizmanto Kūkova (ŪSIK kods 6832:01). Šāds scenārijs ir jāparedz, jo purva A un D virzienā atrodas valsts robeža ar Krievijas Federāciju. Savukārt no purva R virzienā ir ūdensšķirtne uz Kūkovu (ŪSIK kods 6832:01), līdz ar to būtu jāizmanto vēsturiski jau izveidojušās ūdensnotekas, veicot to atjaunošanu.

Plānotā darbība neradīs būtisku ietekmi uz virszemes ūdeņiem. Purva ūdeņi no izplūdes vietas ūdensteci sasniegs pēc ~ 1,5 km. Šajā posmā purva ūdeņi plūdīs caur nosēdbaseiniem, kas nodrošinās lielāko daļu cieto daļiņu izgulsnēšanos. Šajā ceļā purva ūdens dabiski sajauksies un mainīsies tā pH līmenis. Jāņem vērā, ka purva ūdeņu notece notiks dabiski, līdz ar to nav paredzams, ka lieli ūdens apjomi nonāks ūdenstecēs un izmainīs to bioķīmisko sastāvu.

Mūsdienu ģeoloģiskie procesi un ģeoloģiskā uzbūve. Vērtējot mūsdienu ģeoloģisko izmaiņu procesus purva teritorijā, jāņem vērā fakts, ka izstrādes laikā mainīsies kūdras nogulumu reljefs (forma) purva teritorijā. Ieguves rezultātā mainīsies augstuma atzīmes purva teritorijā -

---

⁶ Eksperta atzinums Nr. UB/2015/7

absolūtajās augstuma atzīmēs reljefs mainīsies no ~88,89 līdz 84,79m. vjl. Kopumā ietekme ap purvu esošo teritoriju ģeoloģiskajiem procesiem vērtējama kā niecīga.

Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas. Atradnes nosusināšanas vajadzībām izvietojot kartu grāvjus (vidējais attālums starp grāvju asīm – 20m), ietekme uz hidroloģisko režīmu ārpus atradnes teritorijas neveidosies. Papildus kartu grāvjiem ieguves teritorijā ir nepieciešams izvietot novadgrāvjus ar dziļumu līdz 5 m. Ietekmes zona būs vienāda ar pusi no atstatuma starp kartu grāvju asīm, jeb 10 m. Ņemot vērā šo informāciju, paredzams, ka purvā izbūvējamā nosusināšanas sistēma neradīs būtiskas izmaiņas hidroloģiskajā režīmā ārpus purva perimetra grāvjiem. Kontūrgrāvis radīs ietekmi ~ 200 m zonā. Ietekmes zonu nosaka tādi apstākļi kā minerālgrunts sastāvs un gruntsūdens līmenis.

Lai samazinātu risku appludināt apkārtējās teritorijas, ir svarīgi veikt regulāru novadgrāvju apsekošanu un, ja nepieciešams, to attīrīšanu vai pielāgošanu. Pieguļošās teritorijas, lielākoties, tiek izmantotas kā lauksaimniecības zemes. Lai gan derīgā materiāla ieguves procesā gruntsūdens līmenis atradnes teritorijā, visticamāk, tiks mākslīgi pazemināts, nav sagaidāmas būtiskas izmaiņas uz apkārtējās teritorijas gruntsūdens līmeni ārpus ieguves teritorijas. Jāņem vērā, ka kvartāra un zem kvartāra ūdens horizonti ir savstarpēji vāji norobežoti, līdz ar to ir jāpievērš īpaša vērība tam, ka gadījumā, ja notiek gruntsūdens piesārņojums, tas var salīdzinoši viegli infiltrēties Daugavas spiedūdeņu horizontā.

Ainavas daudzveidība, kultūrvēsturiskā vide. Vērtējot darbības radītās ietekmes uz ainavu, ir sagaidāmas, ka esošo purva ainavu nomainīs kūdras ieguves lauki. Līdz ar ieguves lauku ierīkošanu tiks mainīta arī purva uzbūve - no purvainās meža ainavas uz kūdras lauku ainavām. Purvam pieguļošās teritorijas ainavas tiks ietekmētas tikai līdz kontūrgrāvju ietekmes zonai (~ 200m). Pašreiz purvu ietver meža un lauksaimniecībā izmantojamo zemju ainavas. Purva tuvumā nav dzīvojamo ēku, kurām pavērtos tiešs skats uz purva teritoriju. Tuvākā viensēta ir "Paipalas", kur tiešais skats purva ainavas virzienā tiek aizsegts ar meža teritoriju, kura netiks ietekmēta purva izstrādes rezultātā. Līdz ar to iedzīvotājiem kopējā ainava krasi netiks mainīta. Kūdras ieguves rezultātā vērtīgu ainavu platības netiks samazinātas un ietekmes nav vērtējama kā būtiska.

Trokšņa līmenis un trokšņa līmeņa izmaiņas. Novērtējuma ietvaros tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas laikā netiks radīts būtisks trokšņa piesārņojums nevienā no vērtētajām paredzētās darbības alternatīvām.

Pamatojoties uz aprēķinu rezultātiem tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas laikā radītais trokšņa līmenis nepārsniegs 07.01.2014. MK noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus. Vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz kopējo trokšņa līmeni tika konstatēts, ka kūdras izstrādes un transportēšanas rezultātā kopējais trokšņa līmenis visvairāk pieaugs trīs viensētās - „Lejas mājas”, „Lapiņas” un „Olūtiņi”, bet trokšņa robežlielumu pārsniegumi nav novērojami. Viensētas atrodas aizsargjoslās gar autoceļiem, aizsargjoslā noteiktie trokšņa robežlielumi ir uzskatāmi par mērķlielumiem. Ņemot

vērā, ka paredzētās darbības realizācija nevienā no vērtētajām alternatīvām neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus un radītais troksnis būtiski nepalielinās esošo ietekmi apbūves teritorijās, paredzētās darbības realizācija nebūtu ierobežojama. Paredzēti arī būvniecības un/vai pārbūves darbi, kas tiks veikti pirms paredzētās darbības realizēšanai. Šo darbu rezultātā veidosies troksnis, tomēr šīs darbības ir vērtējamas kā īslaicīgas un pārejošas, līdz ar to izmaiņas nav vērtējamas kā būtiskas.

Gaisa kvalitāte un gaisa kvalitātes izmaiņas. Apkopojot iegūtos piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultātus, jāsecina, ka emisiju robežlielumi ārpus darba vides netiek pārsniegti, līdz ar to pastāv iespēja izmantot jebkuru no četrām alternatīvām. Būtiskākās izmaiņas gaisa kvalitātē ir saistītas ar cieta daļiņu emisiju apkārtējā vidē. Mazākas piesārņojošo vielu koncentrācijas veidojas 1. un 3. scenārijā. Paredzētā darbība ietver arī potenciālus būvniecības darbus. Būvdarbu laikā ir sagaidāmas papildus emisijas, tomēr tās vērtējamas kā īslaicīgas un pārejošas. Visi izvērtētie transporta maršruti ir ar grants segumu, līdz ar to aktuāla ir putēšana uz šiem ceļiem. Cieta daļiņu koncentrāciju samazināšanai uz ceļiem sausuma periodos kā risinājums var tikt izmantota ceļu laistīšana.

Atbilstoši piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas datiem tika noteikti arī nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi, tomēr, iespēja, ka šādi meteoroloģiskie apstākļi atkārtosies ir ļoti niecīga.

Augsnes struktūras un mitruma izmaiņas. Ņemot vērā, ka purva un apkārtējās teritorijas reljefs ir salīdzinoši lēzens un maz artikulēts, tiek prognozēts, ka augsnes struktūras un mitruma izmaiņas darbības rezultātā reģionāli nav paredzamas. Paredzams, ka augsnes struktūra un mitrums mainīsies purva teritorijā un ap purvu esošo novadgrāvju tuvumā. Izteiktas augsnes struktūras un mitruma izmaiņas sagaidāmas tajos laukumos, kuros notiks liekā ūdens novadīšana, kūdras frēzēšana un žāvēšana. No augstāk minēta var secināt, ka kūdras purva izstrādes laikā ietekme uz augsnes struktūru un mitruma izmaiņām būs lokāla mēroga un nav klasificējama kā būtiska. Savukārt ietekme uz apkārtējo lauksaimniecības un mežsaimniecības platību apsaimniekošanu netiek prognozēta.

Potenciālie avāriju riski. Ņemot vērā, ka purvs pirms 10 gadiem jau ir dedzis, tad potenciāli būtiskākais risks ir ugunsgrēks. Lai mazinātu ugunsgrēka iespējamību, drošības, kā arī teritorijas nosusināšanas nolūkiem, kūdras ieguves lauki tiks norobežoti ar ūdens novadgrāvjiem. Nepieciešamības gadījumā uguns dzēšanai var tikt izmantoti ieguves teritorijā esošie ūdens krājumi. Kūdras ieguves teritorijā tiks projektēti un izveidoti ūdens ņemšanas baseini. Infrastruktūra, tai skaitā ceļi, tiks izbūvēti ņemot vērā ugunsdrošības prasības kūdras ieguves laukos. Paredzēts, ka, lai nodrošinātu ugunsdrošības pasākumus, ieguves teritorijā atradīsies mobilie motorsūkņi un ugunsdzēsības inventārs (šļūtenes, spaiņi, lāpstas, virves). Tehnika tiks aprīkota ar dzirksteļu slāpētājiem un ugunsdzēsamajiem aparātiem. Kā preventīvais pasākums ir paredzēts regulāri veikt temperatūras mērījumus krautnēs, tā monitorējot potenciālās ugunsgrēka izcelšanās vietas. Paredzēts, ka ieguves teritorija tiks izstrādāts ugunsdrošības plāns. Darbinieki tiks apmācīti, kā rīkoties ar ugunsgrēka izcelšanās gadījumā. Smēķēšana ieguves teritorijā būs

atļauta tikai speciāli ierīkotās vietās. Potenciāli būtisks risks ir grunts piesārņojums. Jāņem vērā, ka kvartāra un zemkvartāra ūdens horizonti ir savstarpēji vāji norobežoti līdz ar to ir jāpievērš īpaša vērība tam, ka gadījumā, ja notiek gruntsūdens piesārņojums, tas var salīdzinoši viegli infiltrēties Daugavas spiedūdeņu horizontā.

3.14. Nepieciešamās izmaiņas teritorijas plānojumā saistībā ar paredzēto darbību

Izvērtējot spēkā esošo Baltinavas novada teritorijas plānojumu "Baltinavas pagasta teritorijas plānojums 2013. – 2025.gadam" ir secināms, ka izmaiņas teritorijas plānojumā nav nepieciešamas. Atbilstoši teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartei „Baltinavas pagasta teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”⁷, paredzētās darbības vietā noteiktā plānotā izmantošana ir M1 - mežu teritorija (valsts meži). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos paredzētās pamatprasības mežu teritorijām, kas atrodas “Latvijas valsts mežu ” valdījumā, nosaka, ka viens no galvenās izmantošanas veidiem ir bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguve. Baltinavas novada “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” paredz, ka pēc derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijas beigām teritorija ir jārekultivē. Pēc rekultivācijas nosakāma turpmākā izmantošana atbilstoši funkcionālajai zonai - Mežu (M) vai Lauku zemes (L) vai Ūdeņu (U) teritorija. Rekultivācijas veids jāsaskaņo ar Pašvaldību.

3.15. Paredzētās darbības sociāli ekonomisko aspektu izvērtējums - ietekme uz sabiedrību

Kūdras ieguves vietas izveides procesā un tālāk arī izstrādes procesā būs nepieciešami darbinieki darbības realizēšanai, līdz ar to sagaidāmas darba vietas. Tādejādi pašvaldībai tiks nodrošināti nodokļi no darba vietām, kā arī nodoklis par dabas resursu ieguvī. Arī uzņēmējdarbības attīstība nesīs pašvaldībai papildus nodokļus. Baltinavas novada viens no mērķiem ir konkurētspējīgas ražošanas attīstīšana, kas balstīta uz racionālu un ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu. Līdz ar to kūdras ieguves teritorijas izveide reģionā sakristu ar pašvaldības noteiktajiem mērķiem.

Baltinavas novada attīstības mērķis ir arī lauku zemju saglabāšana un apsaimniekošana, līdzsvarojot mežsaimniecības un lauksaimniecības nozares. Būtiska Baltinavas novadā ir arī derīgo izrakteņu racionāla izmantošana. Liels uzsvars likts uz mērķa sasniegšanu - racionāla un ilgtspējīga dabas resursu – zemes, mežu, ūdeņu – izmantošana. Izstrādājot jau agrāk kūdras ieguvei paredzētu purva teritoriju un to rekultivējot par ogulāju stādījumiem vai mežiem, tiks nodrošināta teritorijas ilgtspējīga izmantošana. Arī rekreācijas pasākumi veicina uzņēmējdarbību un rada darba vietas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, darbības sociāli – ekonomiskā ietekme uz novadu vērtējama kā pozitīva.

⁷ http://baltinava.lv/faili/teritorialais%20planojums/TP_kartes_22022013_2.rar

3.16. Limitējošie faktori un inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi negatīvo ietekmju uz vidi novēršanai vai samazināšanai

Tika veikta kūdras ieguves vietas izveides un tai nepieciešamās infrastruktūras limitējošo faktoru analīze, kas identificēja iespējamās ierobežojošās nosacījumus attiecīgajās sadaļās:

- gaisa piesārņojums;
- troksnis;
- ugunsdrošība;
- rekultivācijas pasākumi;
- hidroloģija un hidroģeoloģija;
- ietekme uz ainavu;
- īpaši aizsargājami biotopi un augu un putnu sugas.

Ietekmes veids	Samazināšanas pasākumi
Gaisa piesārņojums un troksnis	Kūdras transportēšana no ieguves vietas paredzēta darba dienās, laika posmā no 8:00-17:00. Kūdras ieguve notiks sezonāli (maijs-septembris) sešas dienas nedēļā no 10:00-19:00. Ieguves un transportēšanas tehnika tiks nodrošināta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Kūdra tiks pārvadāta kravas transportā (segta kravas kaste). Sūdzību gadījumā tiks veikti, gan trokšņa, gan gaisa emisiju mērījumi. Nepieciešamības gadījumā tiks rasti risinājumi emisiju samazināšanai. Iegūtas kūdras krautnes tiks segtas samazinot vēja eroziju un putekļu nonākšanu vidē. Frēzkūdras iegūšana notiks ar bunkurmašīnām (pneimatiskās ieguves mehānisms).
Ugunsdrošība	Paredzētās darbības vietā tiks ievēroti 17.02.2004. MK noteikumi Nr. 82 "Ugunsdrošības noteikumi". Drošības nolūkos kūdras lauki tiks norobežoti ar ūdens novadgrāvjiem. Uguns dzēšanai tiks izmantoti ieguves teritorijā esošie ūdens krājumi. Ūdens ņemšanas baseini, kā arī piebraucamie ceļi, tiks veidoti tā, lai ugunsgrēka gadījumiem tiem būtu ērta piekļuve. Tiks izstrādāts kūdras ieguves projekts, kurā tiks noteikts nepieciešamais ūdens apjoms un ūdens resursi, kas jāparedz ugunsgrēka dzēšanai.

	<p>Ieguves teritorijā atradīsies mobilie motor sūkņi un ugunsdzēsības inventārs (šļūtene, spaiņi, lāpstas, virves). Tehnika tiks aprīkota ar dzirksteļu slāpētājiem, ugunsdzēsamajiem aparātiem.</p> <p>Iegūtās kūdras krautnes tiks veidotas, tā, lai to izmēri atbilstu ugunsdrošības pasākumiem. Regulāri tiks veikti temperatūras mērījumus krautnēs.</p> <p>Paredzēts, ka ieguves teritorija tiks izstrādāta ugunsdrošības plāns. Darbinieki tiks apmācīti, kā rīkoties ar ugunsgrēka izcelšanās gadījumā. Smēķēšana ieguves teritorijā būs atļauta tikai speciāli ierīkotās vietās.</p>
<p>Rekultivācijas pasākumi</p>	<p>Pēc kūdras lauku izstrādāšanas veikt teritorijas rekultivāciju, saskaņojot ar pašvaldību (atbilstoši Baltinavas teritorijas plānojumā noteiktajam). Rekultivācijas pasākumus jāveic pakāpeniski un iespējams paralēli kūdras ieguvei. Paredzētie rekultivācijas veidi nodrošinās optimālo SEG emisiju samazinājumu (CO₂ un CH₄ piesaisti), tai skaitā ilgstspējīgu teritorijas izmantošanu.</p>
<p>Hidroloģija un hidroģeoloģija</p>	<p>Paredzams, ka no kūdras ieguves teritorijas novadāmā ūdens mehāniskais sastāvs mainīsies. Lai samazinātu ietekmi un novērstu meliorācijas sistēmu aizsērēšanos, tiks izveidoti sedimentācijas baseini.</p> <p>Ieguves laikā regulāri paredzēta novadgrāvju tehniskā stāvokļa apsekošana. Nepieciešamības gadījumā jāveic to tīrīšana (caurteces nodrošināšanai un novērstu pārpurvošanos).</p> <p>Tehnika ir aprīkota ar naftas produktu absorbējošiem paklājiem un naftas produktus absorbējoša bonna, cimdiem un atkritumu maisiem. Novēršot potenciālos virszemes ūdeņu un grunts ūdeņu piesārņojumu noplūdušie naftas produkti tiks savākti atkritumu maisos. Atkritumi tiks nodoti apsaimniekošanas uzņēmumam.</p>

Ietekme uz ainavu	Ņemot vērā, ka nav paredzētas darbības rezultātā nav sagaidāmas būtiskas ietekmes uz esošo ainavu, nav nepieciešami ietekmes mazinājošie pasākumi.
Īpaši aizsargājami biotopi un augu sugas, putnu sugas	Paredzēt koku ciršanu pirms un pēc putnu ligzdošanas sezonas. Veikt ieguves vietas rekultivāciju.

4. IZMANTOTĀS NOVĒRTĒŠANAS METODEDES

Hidroloģijas un hidroģeoloģijas aprēķinu un prognozēšanas metodes. Kūdras ieguves teritorijas hidroloģisko apstākļu novērtējums tika veikts, izanalizējot vietas ģeoloģisko informāciju. Tika izvērtēts teritorijas reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, kā arī izmantoti ekspertu atzinumi⁸.

Veģetācijas novērtēšanas, izpētes metodes un ornitofaunas (putnu migrācijas) novērtēšanas un izpētes metodes. Purva sugu, kā arī biotopu izvērtēšanu un izpēti paredzētās darbības teritorijā veica sertificēti eksperti.

Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtēšanas metodes (tostarp SEG emisiju). Emisiju daudzuma aprēķiniem no tehnikas vienībām izmantota Austrālijas Vides un kultūras aizsardzības departamenta piesārņojošo vielu emisiju apkopojums „Emission Estimation Technique Manual for Combustion Engines, Version 3.0”, 2008.gada jūnijs.⁹ Emisijas daudzums tiek aprēķināts, balstoties uz prognozēto degvielas patēriņu, degvielas veidu, industriālā transporta veidu. SEG emisiju (CO₂, CH₄ un N₂O) novērtējums veikts, izmantojot Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC)¹⁰ 2006.gadā izstrādātās vadlīnijas un 2013.gada pielikumu.

Emisiju aprēķins no kūdras ieguves tehnoloģiskā procesa etapiem. Lai novērtētu emisijas no frēzkūdras un gabalkūdras iegūšanas, izmantots pētījums¹¹ Jarko M.Tissari, Tarja Yli-Tuomi, Taisto M. Raunemaa, Petri T.Tiitta, Janne P. Nuutinen, Pentti K.Willman, Kari. E.J. Lehtinen, Jorma K.Jokiniemi “Fine particle emissions from peat production” par smalkajām daļiņām no frēzkūdras iegūšanas procesa.

Esošā piesārņojuma līmeņa izkliedes modelēšana (bez operatora) veikta VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” ar programmu EnviMan (beztermiņa licence Nr. 0479-7349-8007, versija 3.0), izmantojot Gausa matemātisko modeli. Datorprogrammas izstrādātājs ir OPSIS AB (Zviedrija). Meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Rēzeknes novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2013. gada līdz 2017. gadam.

Operatora piesārņojošo vielu izkliedes aprēķināšanai izmantots modelis “AERMOD” (licences Nr. AER0005238, beztermiņa). Modeļa izmantošana ir saskaņota ar Valsts vides dienestu (Valsts vides dienesta vēstule Nr. 1.8.2.-03/169 no 30.01.2013.).

Trokšņa līmeņa novērtēšanas metodes. Trokšņa rādītāju novērtēšanai un modelēšanai izmantota DataKustik GmbH izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra CadnA (Licences numurs L43912). Ar CadnA programmu iespējams aprēķināt trokšņa rādītājus atbilstoši vides trokšņa novērtēšanas metodēm, kuras noteiktas 07.01.2014. Ministru kabineta noteikumos

⁸ G.Velberga hidroģeoloģiskais atzinums “Par ūdens novadīšanas iespējām “Jegorovas purva” kūdras atradnē”

⁹ Environment Australia “Emissions Estimation Technique Manual for Combustion engines, Version 3.0” (National Pollutant Inventory, Environment Australia, June, 2008).

¹⁰ 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Volume 4: Agriculture, Forestry and Other Land Use, Chapter 7- Wetlands.

¹¹ Jarko M.Tissari, Tarja Yli-Tuomi, Taisto M. Raunemaa, Petri T.Tiitta, Janne P. Nuutinen, Pentti K.Willman, Kari. E.J. Lehtinen, Jorma K.Jokiniemi “Fine particle emissions from peat production”
<http://www.borenv.net/BER/pdfs/ber11/ber11-283.pdf>

Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”. Kūdras izstrādes procesā radītā trokšņa novērtēšana veikta atbilstoši metodei, kas ir paredzēta rūpnieciskās darbības radītā trokšņa novērtēšanai un atbilst standartam LVS ISO 9613-2:2004¹² Autotransporta radītais troksnis novērtēts, izmantojot Francijā izstrādāto aprēķina metodi „NMPB- Routes-96(SETRA-CERTU-LCPC-CSTB)”. Dzelzceļa radītais troksnis novērtēts izmantojot Nīderlandē izstrādāto aprēķina metodi „RMR”. Paredzētās darbības radītā trokšņa novērtēšanai tika izmantoti dati no Latvijas būvnormatīva LBN 003-01 un 003-15 “Būvklīmatoloģija” par vēja virzienu, bezvēja atkārtosanos, ilgtermiņa vidējo gaisa temperatūru (°C) un diennakts vidējo gaisa relatīvo mitrumu (%).

Ainavas novērtēšanas metodes. Paredzētās kūdras ieguves teritorijas ainavas novērtēšanas metodes ietvēra kartogrāfiskā materiāla analīzi (aktuālās kartes un ortofotokartes). Ainavas noteiktas balstoties uz veģetācijas tipu, kā arī vietas ģeomorfoloģiju un ģeoloģiju u.c. faktoriem, kas saistīti ar ainavu struktūru, kurai ir kopīgi elementi vai elementu grupas. Plānotās darbības teritorijas ainaviskās nozīmīguma noteikšanā tika ņemtas vērā ietekmes, ko radīs teritorijas nosusināšana un pieguļošās teritorijas.

---

¹² LVS ISO 9613-2:2004 “Akustika – Skaņas vājinājums, tai izplatoties ārējā vidē – 2.daļa: Vispārīgā aprēķina metode”

5. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU RAKSTUROJUMS

Vērtējot paredzētās darbības rezultātā radītās ietekmes uz vidi, tiek salīdzinātas četras alternatīvas. 1. alternatīva izvēloties transportēt iegūto kūdru par maršrutu Nr. 1 (scenārijs Nr.1). 2. alternatīva ir iegūtās kūdras transportēšana par maršrutu Nr. 2 (scenārijs Nr.2). 3. alternatīva ir iegūtās kūdras transportēšana par maršrutu Nr. 3 (scenārijs Nr.3). 4. alternatīva ir iegūtās kūdras transportēšana par maršrutu Nr. 4 (scenārijs Nr.4).

Izvērtējot transporta kustības alternatīvas, secināms, ka ar vismazāko ietekmi uz iedzīvotāju vidi un ekonomiski izdevīgākās ir 1. un 3. alternatīva. Tās nodrošina piekļuvi autoceļam P 45 "Viļaka-Kārsava" un ir īsākie maršruti. 1. alternatīvā un 3. alternatīvā dzīvojamās mājas ir tuvāk autoceļam, līdz ar to ietekme ir lielāka, bet nepārsniedz robežlielumus. 2. un 4. alternatīvā būs nepieciešams lielākajā daļā maršruta veikt gan pievedceļa, gan autoceļa pārbūves darbus, jo esošajā situācijā tas nav piemērots kravas autotransporta kustībai. 1. un 3. alternatīvā nebūs nepieciešams veikt apjomīgas ceļu pārbūves darbus. 3. un 4. alternatīvas gadījumā ir paredzēts izbūvēt jaunu pievedceļu 350 m garumā, lai varētu nodrošināt piekļuvi purvam no D puses.

Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultāti liecina, ka robežlielumi tuvējās viensētās netiek pārsniegti, līdz ar to pastāv iespēja izmantot visus ceļu posmus. Lai gan mazāka ietekme uz viensētām ir izvēloties 2. un 4. alternatīvu (līdz vietējas nozīmes ceļam V479), tomēr šīm alternatīvām ir nepieciešama ievērojami finansiālie līdzekļi un zemes īpašnieku piekrišana.

Nevienā no izvēlētajām alternatīvām nav nepieciešama tādas infrastruktūras izveide, kas varētu būtiski ietekmēt ūdenstilpnes, ģeoloģiskos apstākļus vai īpaši aizsargājamās sugas un biotopus. Izvērtējot četras iespējamās alternatīvas, var secināt, ka potenciālais izstrādātājs var izvēlēties 1. un 3. no šīm alternatīvām. Lai gan radītās ietekmes nav krasi atšķirīgas nevienā no alternatīvām, tomēr ir jāņem vērā arī ekonomiskais aspekts pārbūves darbu apjomu kontekstā. Līdz ar to, kā viens no pamatojumiem alternatīvu izvēlē būs ekonomiskais izdevīgums. Izstrādātājs izvēlēsies to maršrutu, kuram ir īsāks transportēšanas ceļš un mazāks degvielas patēriņš līdz mērķim, un kuram nepieciešami mazāki būvniecības/pārbūves darbi.

Kopumā secināms, ka neviena no alternatīvām neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus un darbības radītais troksnis būtiski nepalielinās ietekmi apbūves teritorijās. Potenciālās izmaiņas attiecībā uz gaisa emisijām nav vērtējamas kā būtiskas. Pozitīvi vērtējams, ka tiks izmantota jau esošā infrastruktūra.

6. VIDES KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANAS MONITORINGS

Nosusināšanas procesā paredzēta dabiska ūdens plūsmas novadīšana no purva teritorijas pa novadgrāvjiem, līdz ar to ir secināts, ka novadāmo ūdeņu ietekme nebūs būtiska.

Ievērojot hidrologa ieteikumus, veicot nosusināšanas sistēmas izbūvi (samazinot ūdens filtrāciju pa purva perimetru – tehnoloģija aprakstīta 4.12. nodaļā), kūdras atradne praktiski neietekmēs esošo hidroloģisko režīmu ārpus "Jegorovas purva" kūdras ieguves laukiem. Tajā pašā laikā, ņemot vērā ģeoloģiskās izpētes rezultātus, kas liecina, ka būtiska daļa no saglabājamajām dzērveņu lasīšanas vietām, kas izvietota purva R un DR daļā ir 96,14 m v.j.l., bet pārējais purvs ir no 88,4 līdz 92,5 m v.j.l. un teorētiskā gruntsūdens plūsma ir galvenokārt tendēta ZA – DA virzienā, tiek rekomendēts kūdras ieguves paredzētās teritorijas sagatavošanas un turpmākās ekspluatācijas laikā veikt gruntsūdeņu ūdenslīmeņu un kvalitātes izmaiņu monitoringu. Gruntsūdeņu līmeņu monitoringu jāveic dzērveņu lasīšanas vietās, kas robežojas ar kūdras ieguves teritorijām. Ūdens līmeņu mērīšanas aku tīkls jāizveido ar piesaisti absolūtajai augstumu sistēmai. Detalizētāks monitoringa aku tīkla izvietojums jāiekļauj kūdras ieguves lauku tehniskajā projektā. Bez gruntsūdens tīkla monitoringa nepieciešams veikt teritorijas augu valsts izmaiņu pētījumus, lai pārliecinātos par dzērveņu lasīšanas vietu saglabāšanu.

Balstoties uz veiktajiem aprēķiniem un emisiju izkliedes modelēšanas rezultātiem, secināms, ka paredzētās darbības ietekme kūdras ieguves procesā attiecībā uz gaisa piesārņojumu nebūs jūtama ārpus ieguves vietas teritorijas. Netiks pārsniegti robežlielumi, kas noteikti MK noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti".

Paredzētajai darbībai aprēķinātie trokšņa līmeņi nepārsniegs 07.01.2014. MK noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktos robežlielumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nav nepieciešams gaisa kvalitātes un trokšņa monitorings, kas vērtētu vides kvalitātes mainīgumu.

7. PLĀNOTĀS DARBĪBAS NOZĪMIGUMA IZVĒRTĒJUMS

Vērtējot paredzēto darbību un ņemot vērā sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses, ir konstatēts, ka kūdras ieguve atradnes teritorijā radīs pozitīvu ietekmi uz sabiedrību. Baltinavas novadā tiks nodrošinātas papildus sezonālās darba vietas, tādejādi tiks uzlabota iedzīvotāju ekonomiskā situācija un papildus ienākumi pašvaldībai. Svarīgi ir, ka attīstīsies uzņēmējdarbība reģionā, kas arī nodrošinās papildus ienākumus no veiktajiem nodokļu maksājumiem. Pašvaldības lietošanā nonāks arī dabas resursu maksājumi, kas tiek veikti par dabas resursu ieguvi. Darbība tiks veikta, ņemot vērā mērķus, kas iekļauti arī Latgales reģiona teritorijas plānojumā un Baltinavas novada teritorijas plānojumā.

Eksperta vērtējumā ES nozīmes biotopa *7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās*, biotopam nav atjaunošanās perspektīva, bez finansiālām investīcijām vai pārskatāmā periodā, un purvs kopējās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir maznozīmīgs. Kūdras ieguves lauku izveidē tiks ietekmēta dabas vide, tomēr ietekme nav vērtējama kā nozīmīga. Tā kā purva teritorija jau ir vēsturiski degradēta un nosusināta, tā jau ir zaudējusi augstā purva (vērtīgie dabas objekti – augstie purvi) īpašības. Kaitējums videi šajā teritorijā jau ir noticis, veicot infrastruktūras izveidi, lai ierīkotu kūdras ieguves teritoriju. Teritorijā pirms 10 gadiem notikušais ugunsgrēks ir ievērojami samazinājis teritorijas dabisko vērtību. Līdz ar to, plānotās darbības rezultātā dabai nodarītais kaitējums nav vērtējams kā būtisks, savukārt ekonomiskā ietekme vērtējama pozitīvi.